Nr 378 (7592) RWP

WARSZAWA, PIĄTEK 18 LISTOPADA 1938 r.

ROK XLV

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 15
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 344-17
ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-80
KASA I BUCHALTERIA 220-13
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI" Wilno ul. Dąbrowskiego 12.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Sytuacja pod Kantonem

Chińczycy atakują w Szansi

Komunikat chiński podaje, że walka o Kanton toczy się dalej w niesłabnącym tempie. Sytuacja obecnie przedstawia się w ogólnych zarysach jak następuje: główne siły chińskie znajdują się w odległości około 30 km. od Kantonu, podczas gdy przednie oddziały docierają do przedmieść Kantonu.

Obecnie linia bojowa przebiega przez rejony Tsunhua - Tsenczen na północy i Foszan - Talien na południu. W walce na południowym odcinku Chińczycy odnieśli dość znaczny sukces, wypierając Japończyków z zajmowanych pozycyj i zdobywając 20 dział polowych, kilkadziesiąt kulomiotów i przeszło tysiąc karabinów. Powtórna próba Japończyków wysadzenia na ląd nowych pułków w Fudżow skończyła się niepowodzeniem: Japończycy zmuszeni zostali do wycofania się z powrotem na okręty.

***

Według komunikatu chińskiego, walki w prowincji Szansi rozgorzały z nową siłą, zwłaszcza na linii kolejowej Datung - Pudżow. Stacja kolejowa Riu kilkakrotnie już była napadnięta przez Chińczyków, którzy jednak nie zdołali na niej się utrzymać.

W północnej części prowincji Szansi trwają zaciekłe walki w rejonie Nin-U: dotychczas Chińczykom udało się odeprzeć ataki japońskie.

W okolicy Taiuania inicjatywa natarcia należała do Chińczyków, którzy zaatakowali kolumnę japońską, kierującą się ku Sinkou. Co się tyczy partyzantów, główne ich siły skupiają się w rejonie Pailing-Miao. (ATE).

YANG - TSE WCIĄŻ NIEBEZPIECZNA.

Zapory, wybudowane przez wojska Czang - Kai - Szeka pod Kiangyin, zostały usunięte, jak donosi agencja Domei, zaledwie na takiej szerokości, iż z drogi wodnej mogą korzystać tylko japońskie jednostki wojenne oraz transporty. Droga jest bardzo niebezpieczna, ponieważ Chińczycy zatopili w tym miejscu kilka statków. Przedstawiciel japońskiego ministerium spraw zagranicznych, udzielając tych informacyj, dodał, że marynarka japońska ciągle jest jeszcze zajęta w górnym brzegu rzeki Yangtse, nie może więc obecnie usunąć wszystkich przeszkód zbudowanych przez Chińczyków. (PAT.).

Słowacja na równi pochyłej totalizmu

Jak donosi PAT. z Bratysławy w dniu 20 b. m. w całej Słowacji odbędą się manifestacje dla podkreślenia „narodowej i politycznej jedności Słowaków".

W odezwie wydanej do narodu słowackiego władze stronnictwa ks. Hlinki wzywając do masowego wzięcia udziału w manifestacjach, stwierdzają m. in., że po zjednoczeniu wszystkich stronnictw Słowacji w jednym stronnictwie ks. Hlinki, musi obecnie dojść do „całkowitego zjednoczenia całego narodu".

***

W związku z tą depeszą PAT'a trzeba przypomnieć wszystkie podane przez nas informacje na temat coraz większego przesiąkania wpływów nietylko gospodarczych ale i politycznych „Trzeciej" Rzeszy do Słowacji, która się zsuwa po równi pochyłej monopartii.

Flirty radykałów z prawicą

Niewyjaśniona sytuacja we Francji

Opór przeciw dekretom Reynaud wzrasta

Sprawa przedłużenia kadencji obecnej Izby Deputowanych, której pozostaje do nowych wyborów tylko jeszcze półtora roku, została postawiona oficjalnie na porządku dziennym życia politycznego Francji.

Postawił ją we środę wieczorem otwarcie jako jedną z ewentualności Daladier na posiedzeniu zarządu Partii Radykalnej a jednocześnie wystąpiła z tą kwestią jako z warunkiem ewentualnego swego udziału w nowej większości rządowej najliczniejsza organizacja i grupa parlamentarna prawicowa to jest Federacja Republikańska, która we środę wieczorem zakończyła swój kongres doroczny pod przewodnictwem byłego ministra Marina.

Sprawa przedłużenia kadencji izby jest wynikiem rozdźwięków w łonie większości parlamentarnej Frontu Ludowego i pragnieniem pewnych żywiołów radykalnych utworzenia nowej większości rządowej w parlamencie, a z drugiej strony — konsekwencją planu naprawy sytuacji finansowej i gospodarczej, który dla swej skuteczności wymaga konsekwentnej i energicznej realizacji przez dłuższy okres czasu.

Po rozbiciu Frontu Ludowego i po dekretach wydanych ostatnio przez Rząd Daladiera, przyszły do głosu pewne odłamy radykalne — które chcą nawiązać stosunki z prawicą. Socjaliści uchwalili w środę podjęcie szerokiej i najenergiczniejszej kampanii na terenie całego kraju przeciwko całemu planowi finansowemu.

Organizacje prawicowe stanęły jednak na stanowisku, że na półtora roku przed nowymi wyborami, nie byłoby im na rękę wstępować do Rządu. Prawica pragnęła by związać radykałom ręce. Domaga się, aby nowa większość mogła sprawować władze przez okres dłuższy niż końcowy półtoraroczny okres Izby obecnej.

Sprawa nie jest jeszcze ostatecznie wyjaśniona ponieważ nawet pewne grupy prawicowe, jak na przykład t. zw. Partia Społeczna płk. de la Roque gwałtownie protestuje przeciwko przedłużaniu kadencji izby obecnej. Federacja Republikańska pana Marina stawia jako warunek współpracy w nowej większości Rządu poza przedłużeniem kadencji Izby obecnej również 2 punkty a mianowicie wprowadzenie nowej ordynacji wyborczej, któraby zwalczyła bloki wyborcze.

***

Do tych uwag, które podajemy — na podstawie informacyj PAT. — dodamy tylko, że niechybnie te kombinacje pewnych polityków radykalnych napotkają na zdecydowany opór wśród odłamów demokracji mieszczańskiej.

Z drugiej strony zorganizowany Świat Pracy w stanowczy sposób przeciwstawia się dekretom min. Reynaud.

Dość podkreślić silne akcenty w czasie obrad Kongresu Gen. Konfederacji Pracy w Nantes, który — zgodnie ze zdaniem tow. Jouhaux potępił dekrety i **oświadczył, że klasa robotnicza dla zwalczenia dekretów nie cofnie się przed walką strajkową.**

Bardzo mocna jest również uchwała Federacji kolejarzy, a również b. kombatanci oświadczyli, iż nie mogą zgodzić się na **„dobrowolne poświęcenia"** w postaci **zmniejszenia rent,** którego żąda od nich plan Reynauda. Kombatanci uważają przy tym plan za **niewystarczający i nie dający prawdziwych gwarancyj odrodzenia.**

***

Stała komisja administracyjna Partii Socjalistycznej powzięła uchwałę, nawołującą do zwalczania ostatnich dekretów, wydanych przez Rząd Daladier — Reynaud. (PAT.).

Zniesienie Kary śmierci w Anglii?

Izba Gmin przyjęła 114 głosami przeciwko 89 wniosek zgłoszony przez posła Vyviana Adamsa, zalecający zniesienie kary śmierci tytułem próby na okres 5-letni. (PAT).

Niknie ślad niezawisłości Abisynii

Z wejściem w życie układu angielsko - włoskiego podpisanego w kwietniu b. r. przestaje w Londynie istnieć poselstwo abisyńskie, które do tej pory „urzędowało" w stolicy Wielkiej Brytanii.

„Daily Telegraph" wierdzi, że członkowie poselstwa będą mogli się starać o uzyskanie obywatelstwa angielskiego, przy czym Rząd angielski skłonny jest w tym wyjątkowym wypadku nie robić żadnych trudności w udzieleniu obywatelstwa. (ATE.).

Na wypadek wojny

Decyzje gabinetu brytyjskiego

Na posiedzeniu gabinetu angielskiego rozpatrywane były, m. in. sprawy obrony, przy czym ostatecznie w negatywnym sensie przesądzona została sprawa utworzenia ministerium zaopatrzenia wojennego. Na wniosek natomiast zajmującego się obecnie sprawami cywilnymi pogotowia wojennego lorda strażnika tajnej pieczęci sir Johna Andersona, gabinet przychylnie odniósł się do wprowadzenia przymusowej rejestracji wszystkich osób na wypadek wojny.

Odmowa wypełnienia karty rejestracji tej cywilnej mobilizacji karana będzie grzywną lub więzieniem. Przymusowa rejestracja nie będzie oczywiście oznaczała przymusowej służby na rzecz państwa w czasie pokoju. (PAT).

Kierowana „nauka"

w Związku Sowieckim

Centralny Komitet Partii Komunistycznej Związku Sowieckiego wydał rozporządzenie o prowadzeniu propagandy partyjnej w związku z wydaniem nowego podręcznika historii Partii. Postanowienie to wprowadza ścisłą centralizację propagandy partyjnej, nie dopuszczając żadnej indywidualnej interpretacji. Nowy podręcznik historii Partii zatwierdzony i zalecony do użytku ma być jedynym autorytatywnym wskaźnikiem dla każdego prawowiernego komunisty. Wszelkie dotychczasowe prace w dziedzinie historii Partii i marksizmu zostają uznane za fałszywe, jak np. historia Rosji prof. Pokrowskiego, zalecona przez Lenina.

Za „niezgodne z marksizmem" uznane zostały dotychczasowe poglądy na wybitną rolę jednostek w historii, na wojny sprawiedliwe i niesprawiedliwe, rolę państwa etc.

Dwutygodnik „Bolszewik" ma być zreorganizowany, jako organ teorii Partii. Prace instytutu Marksa, Engelsa, Lenina mają być poddane rewizji. M. in. będą zrewidowane i zmienione dopiski do zasad Lenina. Prace Marksa, Engelsa, Lenina mają być wydane na nowo z uwzględnieniem wskazówek wydziału propagandy Centralnego Komitetu Partii. Do końca 1939 — 1940 roku szkolnego wszyscy profesorowie marksizmu leninizmu, mają być przedstawieni Centralnemu Komitetowi Partii do zatwierdzenia. (PAT.).

Defilada partyzantów

Na zdjęciu — Partyzanci z pod Rifu „Zaira", na defiladzie w Casablance, podczas uroczystego odsłonięcia pomnika Marszałka Lyautey, twórcy francuskiej potęgi kolonialnej.

Wstrząsy podziemne w Japonii

W środę wieczorem w znacznej części północno - zachodniej Japonii odczuto silne wstrząsy podziemne. Mieszkańcy w panice opuszczali swe domy, wybiegając na ulice i place. Ofiar w ludziach nie było. Ośrodek wstrząsów znajdował się w odległości około 1 mil na północny wschód od Przylądka Szioya w okręgu Fukuszima. (PAT.).

Tajemniczy zamach w Tien-Tsinie

Nieznani sprawcy oddali szereg strzałów rewolwerowych do żony konsula generalnego Stanów Zjednoczonych w Tien-Tsinie pani Caldwell, w chwili gdy przechadzała się w ogrodzie Country Clubu, na krańcach Tientsinu. Pani Caldwell nie odniosła żadnych obrażeń. (PAT.).

Bilans represyj antyżydowskich

Jak wynika z wynurzeń korespondentów prasy zagranicznej w Berlinie, należy obliczać, że aresztowano około 35.000 żydów, z których 8.000 umieszczono w obozach koncentracyjnych w Buchenwald pod Weimarem, w Dachau oraz w Sachsenhausen. Są to przeważnie kupcy, adwokaci, lekarze, bankierzy.

Wyrządzone straty materialne, według korespondencji „Times" szacuje się na 100 miln. marek. W samym Berlinie na 13 mln. marek. Kilka tysięcy żydów przepędzono do krajów sąsiednich, pozbawiając ich przeważnie całego majątku. Paręset większych interesów handlowych zostało całkowicie zniszczonych. Kilka tysięcy interesów zostało już sprzedanych aryjczykom. (PAT.).

Sprawa uchodźców żydowskich

Rokowania angielsko-amerykańskie

W środę odbyło się tygodniowe posiedzenie gabinetu, na którym m. in. omawiany był obszernie problem emigracji Żydów do Europy.

W kołach politycznych oczekuje się, że w wyniku tej narady premier Chamberlain ogłosi w ciągu najbliższych kilku dni poważny projekt, co do którego toczą się obecnie rokowania między Londynem a Waszyngtonem.

Korespondent dyplomatyczny „Evening News" donosi, że projekt taki przewiduje sfinansowanie emigracji żydowskiej z Niemiec kosztem 30—40 milionów Ł.

Plany idą w dwóch kierunkach: pierwszy zgodnie z propozycją Rządu holenderskiego przewiduje, że państwa, graniczące z Niemcami dadzą Żydom tymczasowe schronisko, w czasie którego uchodźcy będą przysposobieni do osiedlenia jako koloniści w pewnych niezamieszkałych terytoriach zamorskich. Drugi plan obliczony na dłuższą metę, przewiduje plan osiedlenia Żydów w krajach zamorskich.

Najbardziej konkretny plan dotyczy Guyany brytyjskiej, w której, według opinii tutejszych ekspertów, możnaby osiedlić 10 — 20 tys. rodzin. Rząd angielski, zdaniem tego korespondenta, gotów byłby sfinansować ten plan w wysokości 50%, o ile drugie 50% złożone będą ze źródeł prywatnych. (ATE).

Poza Guyaną rozważana ma być również możliwość osiedlenia 3 do 4-ch tysięcy rodzin, czyli około 10 tys. osób w Australii. Minister Mac Donald poruszył sprawę tę już z wysokim komisarzem Australii w Londynie, Brucem. Brana jest również pod uwagę możliwość znalezienia pewnych terenów w Afryce na brytyjskich obszarach kolonialnych.

Warunkiem kolonizacji Żydów na obszarach Imperium Brytyjskiego musi być, zdaniem „Times", osiągnięcie przez dyplomację brytyjską zgody władz niemieckich na zezwolenie Żydom opuszczenia Rzeszy choćby z częścią ich kapitałów.

***

„Le Temps" w numerze środowym stwierdza, że inicjatywa Rządu holenderskiego w sprawie rozwiązania problemu żydowskiego jest interesująca zarówno z punktu widzenia humanitarnego, jak i politycznego.

Konferencja 7miu mocarstw, zwołana celem rozwiązania problemu żydowskiego, nie byłaby bezowocna, w każdym razie będzie ona z góry ograniczona ramami możliwości uczestników.

O ile chodzi o samą Francję, która przepełniona jest uchodźcami politycznymi, to jej możliwości — oświadcza „Temps" — są wyczerpane. „Temps" natomiast widziałby chętnie rozwiązanie problemu żydowskiego przez przydzielenie Żydom terenów emigracyjnych w posiadłościach kolonialnych Imperium Brytyjskiego.

Rząd amerykański byłby skłonny sam przyjąć 300 do 400 tysięcy uchodźców i wywrzeć wpływ na Republiki południowo - amerykańskie, by ze swej strony ułatwiły imigrację uchodźców żydowskich (PAT).

DYPLOMACJA POLSKA A EMIGRACJA ŻYDOWSKA

PAT donosi: W związku z rozważanymi projektami przyjścia z pomocą w szerszym niż dotąd zakresie uchodźcom żydowskim z Europy, ambasador Potocki przeprowadził w ostatnich dniach z miarodapnymi czynnikami amerykańskimi szereg konferencyj, w których z polecenia Rządu polskiego, wskazał na konieczność uwzględnienia również problemu emigracji żydowskiej z Polski.

Przedstawiciele dyplomatyczni Rządu polskiego w Londynie, Hadze i Brukseli otrzymali instrukcję uważnego obserwowania rozwoju akcji, zmierzającej do okazania pomocy uchodźcom żydowskim. W szczególności winni oni baczyć, by w całokształcie rozważanego problemu zostały uwzględnione potrzeby emigracyjne Żydów z Polski. (PAT).

Naczelny Komitet Arabski ogłosił odpowiedź na raport Woodhead'a

W odpowiedzi na raport komisji Woodheada przewódcy arabscy w ogłoszonej deklaracji nie odmawiają swego udziału w rokowaniach, dotyczących sprawy palestyńskiej. Naczelny komitet arabski z rezerwą odnosi się do decyzji, wyłączającej z rokowań tych Syrię i Liban, będące pod mandatem francuskim. Deklaracja arabska odmawia Anglii prawa poszukiwania takiego rozwiązania sprawy, któreby uwzględniało poprzednie zobowiązania W. Brytanii wobec Żydów. Zobowiązań angielskich wobec Żydów Arabowie nie mogą uznać ani za podstawę do rozwiązania sprawy w drodze interwencji, ani za podstawę do rokowań.

Co się tyczy szczegółów przyszłego porozumienia żydowsko-arabskiego, Naczelny Komitet Arabski uważa, że nie będzie mógł rozważać ich, dopóki Żydzi upierać się będą przy swych nieprawnych ambicjach, odnośnie Palestyny. Przewódcy arabscy uznają prawa Żydów do swobodnego i spokojnego życia wśród Arabów w Palestynie i w uznawaniu tego prawa widzą możliwości dojścia do ugody między obu narodami.

Przyszłe rokowania winny — według deklaracji — opierać się na podstawie „narodowego paktu arabskiego", który przyznawałby te prawa Żydom, zawierałby zakaz imigracji żydowskiej i zastąpiłby stan dotychczasowy traktatem na wzór sojuszu angielsko - irackiego i francusko - syryjskiego.

W dalszym ciągu deklaracji Arabowie odmawiają Żydom prawa uczestniczenia w rozmowach, dotyczących Palestyny, a następnie poddają krytyce ograniczenia, poczynione w składzie delegacyj arabskich do rokowań w tej sprawie. Deklaracja stwierdza, że członkowie naczelnego komitetu są jedynymi reprezentantami, upoważnionymi do obrony praw Arabów. (PAT).

Francja nie zgodzi się

na zrzeczenie kolonii

Premier Daladier przyjął k środę rano wiceprzewodniczącego komisji kolonialnej Izby deputowanych Taitingera, który dał wyraz życzeniu komisji wysłuchania premiera na temat aktualnych zagadnień kolonialnych.

W sprawie tej prezydium Rady Ministrów ogłosiło o godz. 13 ej następujący komunikat: Rząd francuski jeszcze przed kampanią w sprawie zagadnień kolonialnych sformułował swe stanowisko w tej sprawie.

Już kilka tygodni minęło od chwili, kiedy oznajmiono, iż Francja sprzeciwi się wszelkiemu naruszeniu swego Imperium kolonialnego i że utrzyma stanowczo w całości swe posiadłości w stanie, w jakim powstały one w końcu wojny światowej. Nie rozpatrywano nigdy żadnej cesji terytorialnej pod tym względem Rząd ponawia zaprzeczenia, jakie już przeciwstawił fałszywym informacjom, jakoby zagadnienie kolonialne miało być poruszone podczas zbliżających się rozmów francusko-angielskich. (PAT).

Anglia nie wyrzeknie się

swych posiadłości

Kanclerz skarbu sir John Simon ponowił w Izbie Gmin oświadczenie premiera Chamberlaina, że Rząd angielski nie bierze obecnie pod uwagę cesji żadnych obszarów kolonialnych, czy też terenów mandatowych.

***

Wicepremier związku Południowej Afryki, gen. Smuts oświadczył m. in.: „Będziemy bronić do upadłego żywotnych interesów południowej Afryki, włączając południowo - zachodnią Afrykę". Ustęp ten tłumaczony jest tutaj jako sprecyzowanie stanowiska Rządu południowo - afrykańskiego przeciwko zwrotowi Niemcom, południowo - zachodniej Afryki. (ATE).

Układ anglo-włoski

wchodzi w życie

W środę, o godz. 17-ej w pałacu Chigi, odbył się akt podpisania deklaracji włosko - angielskiej, wprowadzającej w życie układy włosko - angielskie z dnia 16-go kwietnia bieżącego roku.

Aktu podpisania dokonali ambasador W. Brytanii przy Kwirynale lord Perth i minister spraw zagranicznych hr. Ciano. Na uroczystości obecni byli zaproszeni dziennikarze zagraniczni i włoscy.

Deklaracja powołuje się na protokuł z dnia 16 kwietnia bieżącego roku i stwierdza, że układy oraz deklaracje wskazane w tym protokule wchodzą w życie w dniu środowym. Ogłoszony w tej sprawie komunikat informuje ponadto, że hr. Ciano i lord Perth wystosowali 2 odrębne noty do egipskiego chargé d'affaires w Rzymie, zawiadamiające go o wejściu w życie deklaracji z dnia 16 kwietnia roku bieżącego, dotyczących jeziora Tana i kanału Suezkiego.

Egipski chargé d'afafires Omar odpowiedział na to zawiadomienie 2 notami, wystosowanymi do hr. Ciano i lorda Pertha. Noty te przyjmują do wiadomości doniesienie Anglii i Włoch. Dokumenty dotyczące Egiptu podpisane były bezpośrednio po podpisaniu deklaracji angielsko-włoskich.

***

„Giornale d'Italia" podkreśla, że układy włosko-angielskie w NICZYM NIE NARUSZAJĄ I NIE UMNIEJSZAJĄ OSI RZYM —BERLIN ORAZ TRÓJKĄTA RZYM—BERLIN — TOKIO. OŚ BERLIN—RZYM NADAL POZOSTAJE WYTYCZNĄ, KIEROWNICZĄ POLITYKI WŁOSKIEJ.

Pogłoski o deklaracji francusko-niemieckiej

Nowomianowany ambasador francuski w Berlinie Coulondre, który w środę wieczorem odjechać miał z Paryża do Berlina, wstrzymał swój odjazd do końca tygodnia.

Fakt ten łączony był z informacjami, jakie rozeszły się we środę popołudniu w paryskich kołach politycznych, jakoby sprawa ogłoszenia deklaracji francusko - niemieckiej miała być specjalnie aktualna i że należałoby się spodziewać ogłoszenia tej deklaracji stosunkowo w szybkim czasie. (PAT).

Układ anglo-amerykański

będzie podpisany

Prezydent Roosevelt po raz pierwszy oficjalnie stwierdził, iż osiągnięto porozumienie w rokowaniach handlowych angielsko-amerykańskich, oświadczając, iż prawdopodobnie układ będzie podpisany nie przez niego, lecz przez sekretarza stanu Cordell Hulla.

Układ ma być podpisany w dniu dzisiejszym.

Ostatni hołd dla Kemala Ataturka

Zwłoki zmarłego prezydenta Ataturka złożono uroczyście na katafalku w sali tronowej pałacu Dolma Bagcze.

Straż przy trumnie pełnią czterej oficerowie w mundurach galowych z obnażonymi szpadami.

Za katafalkiem płonie 6 dużych pochodni, przedstawiających 6 strzał — oznakę Republikańskiej Partii Ludowej, której twórcą był Ataturk.

Estradę, na której ustawiono katafalk otaczają drzewa laurowe i girlandy kwiatów o barwach narodowych czerwono - białych. Przed katafalkiem leży wieniec od nowego prezydenta Ismet Inonu. O godz. 10 rozpoczęło się składanie ostatniego hołdu przez generalicję i korpus oficerski garnizonu stambulskiego, przedstawicieli władz cywilnych, korpus konsularny, związki i organizacje.

(PAT).

Czy akt sabotażu?

Pożar w zakładach lotniczych

W zakładach lotniczych High-post pod Salisbury wybuchł z niewiadomej przyczyny pożar. W komorze, w której znajdowały się łatwopalne materiały dla wyrobu lotniczych bomb dymnych nastąpiła eksplozja. Przyczyny wybuchu nie są znane.

Na skutek eksplozji kilku robotników odniosło ciężkie obrażenia; zostali oni przewiezieni do szpitala.

Władze policyjne opieczętowały wejście do fabryki. Dziś rano rozpoczęła swe prace komisja śledcza. Zachodzi przypuszczenie, że przyczyną eksplozji był akt sabotażu. (ATE).

Popierajcie prasę socjalistyczną

Nowy Rząd Turcji

W środę stanął przed parlamentem nowy rząd Celal Bayara, uzyskując jednogłośnie votum zaufania. Premier Celal Bayar wygłosił krótkie exposé, w którym stwierdził, że nowy Rząd stać będzie niezłomnie na stanowisku zasad wyznawanych przez Kemala Ataturka.

Pogrzeb v. Ratha

Do Aachen przybył z Paryża pociąg specjalny, wiozący zwłoki zamordowanego radcy ambasady niemieckiej von Ratha. (PAT).

Dekret o wcieleniu do Polski dalszych ziem odzyskanych

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 87 z dn. 16 b. m. ogłoszony został dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 listopada 1938 r. o zjednoczeniu z Rzeczpospolitą ziem, odzyskanych w listopadzie 1938 r. i o rozciągnięcie na te ziemie mocy obowiązującej niektórych aktów ustawodawczych.

Ziemie odzyskane we Frydeckim, Czadeckim, w Jaworznie Spiskiej, w Pieninach, w Dolinie Popradu oraz w źródłowisku Udawy, stają się z dniem objęcia przez władze polskiej nierozdzielną częścią Rzeczypospolitej Polskiej.

Ziemie te otrzymują wspólny z Rzeczpospolitą Polską ustrój konstytucyjny i wspólną organizację władz.

Ziemie, odzyskane we Frydeckim i w Czadeckim, włącza się do województwa śląskiego. Na ziemie te rozciąga się moc obowiązującą ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny województwa śląskiego.

Ziemie w Jaworzynie Spiskiej, w Pieninach oraz w dolinie Popradu włącza się do województwa krakowskiego.

Ziemie, odzyskane w źródłowisku Udawy włącza się do województwa lwowskiego.

Na ziemiach wymienionych stosuje się przepisy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o przerachowaniu zobowiązań, opiewających na walutę czesko - słowacką (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 535) z tą zmianą, że termin, od którego waluta czeska przestanie być prawnym środkiem płatniczym na poszczególnych obszarach owych ziem, określi rozporządzenie ministra skarbu. Stosują się też przepisy dekretu Prezydenta R. P. z dnia 6 listopada 1938 r. o tymczasowym uregulowaniu ubezpieczeń społecznych na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego

Na ziemie, wymienione, rozciąga się właściwość miejscową następujących sądów okręgowych: Na ziemie we Frydeckim i w Czadeckim — właściwość sądu okręgowego w Cieszynie. Na ziemie w Jaworzynie Spiskiej, w Pieninach i w Dolinie Popradu — właściwość sądu okręgowego w Nowym Sączu. Na ziemia w źródłowisku Udawy — właściwość sądu okręgowego w Jaśle.

Komisarz rolnictwa ZSSR.

Komisarzem ludowym rolnictwa Z. S. S. R. mianowany został Benediktow. (PAT).

Obchód 20-lecia Niepodległości Polski

w Grodnie

W dniu 13 listopada r. b. proletariat Grodna, pod sztandaram. OKR. PPS., Rady Klasowych Zw. Zawodowych, Stowarzyszenia b. Więźniów Politycznych i Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, oraz 12-ma sztandarami poszczególnych Związków Zawodowych uroczyście obchodził 20-lecie Niepodległości Polski.

O godz. 13-ej z Ogrodu Miejskiego wyruszył pochód, w liczbie dwóch tysięcy ludzi, po raz pierwszy z plutonem A. S. na czele.

Pochód, krocząc ulicami na Plac Batorego, owacyjnie był witany przez tłumy, które połączyły się w jedną potężną masą wokół czerwonych sztandarów.

Na Placu Batorego odbyło się zgromadzenie robotnicze z udziałem ponad pięciu tysięcy ludzi. Zgromadzeni ,po zagajeniu przez tow. Roszkowskiego, wznieśli potężny okrzyk na cześć poległych w walce o Niepodległość i Socjalizm oraz na cześć nieśmiertelnego wodza proletariatu Ignacego Daszyńskiego.

Przemawiali: tow. tow. Kamiński, imieniem Komisji Centr. Zw. Zawodowych; W.czkowska, imieniem Centralnego Wydziału Kobiecego PPS.; Roszkowski, imieniem Okręgowego Komitetu Robotniczego PPS i Kurniak, imieniem miejscowego Oddziału TUR-a. Wywody mówców były owacyjnie oklaskiwane przez zgromadzonych. Po przyjęciu rezolucji, odczytanej przez tow. Kamińskiego, zgromadzeni udali się pochodem do Ogrodu Miejskiego, gdzie uroczystość została rozwiązana. Podczas pochodu sztandary nasze były salutowane przez wojskowych.

Podczas zgromadzenia na Placu Batorego ciemne indywidua starały się trzykrotnie sprowokować i zakłócić powagę spokojnie stojących mas, jednak zakusy pachołków faszystowskich spaliły na panewce.

Wspaniała manifestacja PPS

w Przemyślu

W niedzielę 13 b.m. odbyła się w Przemyślu publiczna manifestacja PPS. dla uczczenia 20-lecia Niepodległości. Cały Rynek przemyski, mieszczący około 5.000 osób, był szczelnie wypełniony. Trybunę ustawioną obok budynku Magistratu, otaczały sztandary partyjne i związków zawodowych. Przemawiali: tow. Beluch, tow. Jerzy Peller z Krakowa i tow. Dr. Grosfeld, zaś imieniem Stronnictwa Ludowego ob. Kasprzak. Manifestację rozpoczęto i zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

Nietakt

W Augustowie chowano niedawno tow. Antoniego Maciejaka, członka Zw. Budowlanego i Zw. b. ochotników W. P.

W pogrzebie wzięły udział tłumy ludzi. Powagę żałobnej manifestacji zakłóciło zachowanie się ks. Olszewskiego, który eskortował zwłoki na cmentarz.

Mianowicie na skrzyżowaniu ulic, gdy kondukt skierował się nieco dłuższą, ale suchą i gładką drogą, ksiądz z organistą opuścili kondukt i poszli drogą krótszą, ale błotnistą i rozkopaną (budowa szosy).

Gdy kondukt przybył na miejsce, ksiądz już oczekiwał i widząc rozgoryczenie zebranych — po dokonaniu ceremonii pogrzebowej — zabrał głos. Trudno domyśleć się, w jakim celu wygłoszona została ta mowa, gdyż była prowokacją i tak już rozdrażnionych zachowaniem się księdza tłumów. Ksiądz m. in. powiedział: *pogrzebem i cmentarzem rządzę ja* i t. p. Ludzie odkrzyknęli, że ksiądz nie powinien opuścić konduktu, na co ksiądz wołał: milczeć! Zrobiła się niesłychana awantura.

Tylko zawdzięczając opanowaniu sytuacji przez członków Związku Budowl. i Zw. Ochotników, nietakt księdza nie wywołał konsekwencji.

Faszystowski „pokój"

W Monachium, jak wiadomo, „uratowano" pokój. Czterej uczestnicy konferencji wracali do swych krajów jak zwycięzcy i przyjmowano ich triumfalnie, jako że „uratowali" pokój. Przyjrzyjmy się temu pokojowi.

W Hiszpanii wojna trwa trzeci rok, wojna wzniecona i podtrzymywana przez faszystowską „oś", głównych ratowników pokoju monachijskiego.

W Chinach wojna ciągnie się drugi rok, wojna zaborcza ze strony Japonii, sojusznika Niemiec i Włoch.

W Palestynie wojnę Arabów z Anglią i Żydami wspomagają czynnie państwa „osi". Bez tej pomocy wojna palestyńska już dawnoby wygasła.

To są wojny sprowokowane i prowadzone przez trzy państwa „trójkąta anty-komunistycznego".

To są wojny jawne, widoczne dla wszystkich. Ale oprócz tych wojen faszyzm prowadzi inne wojny, mniej jawne, lub całkiem ukryte.

Wojną niejawną jest każda *pokojowa zdobycz faszyzmu.* Ileż to istnień ludzkich kosztowało przyłączenie Austrii do Niemiec! Iluż zginęło i jeszcze ginie ludzi przez oddanie Niemcom Sudetów! Któż zliczy wszystkich wygnańców i uchodźców z zabranych przez Niemcy ziem? Kto zmierzy ogrom ich nędzy i cierpienia?

Wojna ukryta mieści się *w samych rządach faszystowskich,* które są nieustającą *wojną domową* między faszyzmem a wszystkimi jego przeciwnikami, oraz specjalną wojną eksterminacyjną względem Żydów.

Takie wojny domowe faszyzm propaguje, wspiera i finansuje przez swych agentów we wszystkich niemal krajach Europy i Ameryki, wśród szczepów Afryki.

Ale wszystkich tych wojen jawnych, półjawnych i ukrytych, obywatel krajów niefaszystowskich, czy półfaszystowskich, nie odczuwa na swej skórze. Dlatego — jego zdaniem — wojny nie ma. Jest conajwyżej „zbrojny pokój".

Niech i tak będzie. Ale spójrzmy za kulisy tego zbrojnego pokoju i oświetlmy je kilku cyframi.

Amerykańskie wydawnictwo „Foreign policy reports" obliczyło, że Europa wydała na zbrojenia w r. 1933 — 2690 milionów dolarów, a w r. 1937 już *12.806 milionów,* czyli więcej niż czterokrotnie. Na r. b. szacunek wydatków wynosi 14.211 milionów. *Ile zbrojenia pochłoną w r. przyszłym, żaden statystyk nie waży się przewidywać.*

Inne źródła podają, że wydatki zbrojeniowe na całym świecie wynosiły w r. 1937 — 357 miliardów franków franc.

Znany rosyjski ekonomista socjalistyczny, Woytinski, obliczył, że w wojnie światowej, między sierpniem a grudniem r. 1914, wydatki wojenne państw, uczestniczących w wojnie, sięgały sumy 1,8 miliarda fr. W porównaniu z ok. 1 miliardem fr. dziennego wydatku na zbrojenia w r. ub., wydajemy w czasie pokojowym już przeszło połowę wydatków z czasu wielkiej wojny. A stosunek ten w roku przyszłym zapewne się wyrówna.

Oto błogosławieństwa „zbrojnego pokoju"! *Pokój ten kosztuje już nas tyle, co wojna światowa.* Rzecz jasna, że te olbrzymie wydatki pokrywa się kosztem stopy życiowej ludności, kosztem dochodu społecznego obywateli. Tylko garsteczka uprzywilejowana bogaci się na zbrojeniach, reszta musi ograniczać swe potrzeby do co raz szczuplejszych ram budżetowych. Zbrojny pokój staje się raczej „pokojową wojną".

Czy świat długo wytrzyma tę gimnastykę wojenną? Trzeba przecież uprzytomnić sobie, że tu nie chodzi tylko o ściskanie pasa, o marnowanie energii i bogactw, o niepewność jutra, o szarpaninę nerwów. Chodzi także o to, że na oczach naszych, w tych latach faszystowskiego pokoju, wyrasta pokolenie, o którym nikt nie powie, czym ono jutro będzie, działają bowiem wpływy rozkładające, których w żaden sposób się nie ujarzmi, *jeśli się nie wyrwie z korzeniami ich źródła: faszyzmu.*

(jmb.).

Prasa hitlerowska atakuje dostojników Kościoła

Jak już podaliśmy, hitlerowskie pisemko p. n. „Der S. A. Mann" („Szturmowiec") pozwoliło sobie na równie głupią jak bezczelną napaść na ks. kardynała Hlonda, pomawiając go m. in. o... pochodzenie żydowskie. Napaść ta wywołała zrozumiałą reakcję polskich czynników urzędowych, które niezależnie od konfiskaty numeru pisma — podjęły odpowiednią interwencję dyplomatyczną w Berlinie. Zarządzenia te są najzupełniej słuszne, tymbardziej że „zglajchszaltowana" prasa hitlerowska już nie po raz pierwszy pozwala sobie na zaczepki i prowokacje, niezmiernie dalekie od ducha istniejącego przecież na terenie prasowym —„porozumienia" polsko - niemieckiego.

Ale fakt konfiskaty oraz interwencja dyplomatyczna nie wyczerpują jeszcze, naszym zdaniem, sprawy „S. A. Manna". Pismo to jak wiadomo, jest organem hitlerowskich oddziałów szturmowych, zaś organizowanie i działalność tego rodzaju oddziałów pozostają w sprzeczności z obowiązującymi w Polsce przepisami prawnymi. Skoro więc w Polsce hitlerowskie oddziały szturmowe istnieć **legalnie nie mogą,** a ewentualna przynależność do takiej nielegalnej organizacji podlega sankcjom karnym, rodzi się nie małoważne pytanie, **kto mianowicie, dla jakich celów i w czyim interesie** sprowadza do Polski czasopisma takie jak „S. A. Mann" i tym podobne.

Sądzimy, że wyjaśnienie tej kwestii w całej rozciągłości nietylko przyczyniłoby się do zapobieżenia na przyszłość incydentom takim jak opisany wyżej, ale również wywarłoby wpływ niemały na oczyszczenie publicystyki polskiej z wpływów i naleciałości, dla moralnego zdrowia społeczeństwa naszego wielce niepożądanych.

⁂

Przyrodni braciszek wspomnianego „S. A. Manna" — organ tak zw. sztafet ochronnych **„Das schwarze Korps"** sięgnął jeszcze wyżej — i zaatakował w sposób niezwykle brutalny politykę Watykanu i samego papieża. Wśród litanii „zarzutów", wysuniętych przez „sztafetowych" publicystów hitlerowskich zwraca uwagę pretensja, że **Watykan stał po stronie Czechosłowacji** przeciw Niemcom, czego dowodem przemówienie papieża z dnia 18 września b. r.

Bardzo to charakterystyczne stwierdzenie, charakterystyczne dlatego właśnie, że znalazło się na łamach pisemka, które wespół z całą prasą hitlerowską, przez urząd propagandy instruowaną, nazywało stale Czechosłowację „państwem bolszewicko - husyckim", głosząc nieomal „wojnę świętą" przeciw niemu. Aż tu naraz dowiadujemy się, że najwyższy autorytet Kościoła katolickiego stał nie po stronie brunatnych „krzyżowców" czy „krzyżaków", lecz po stronie rzekomo „bolszewicko-husyckiego" kraju.

Jedno z dwojga: albo Watykan nie wiedział co czyni i zaangażował się całkiem niewłaściwie w obronie Czechosłowacji, albo też — propaganda hitlerowska w tej sprawie, jak i w wielu innych, oparta była na premedytowanym kłamstwie i zmierzała do wprowadzenia w błąd ludzi mało krytycznych i łatwowiernych. Któż będzie chciał przeczyć, że z tych dwóch przypuszczeń to drugie jedynie może być prawdziwe.

Bd.

Kilka słów o niedawnej przeszłości

Gdy opinia publiczna zajmuje się jeszcze sprawami uroczystości, związanych z 20-leciem Niepodległości Państwa, — gdy poszczególni politycy, publicyści i w ogóle działacze społeczni odtwarzają w opinii publicznej okres powstania Państwa — warto przypomnieć rok 1920, albowiem w roku tym — jakkolwiek istniała znaczna deprawacja opinii publicznej przez koła Narodowej Demokracji — tym niemniej przytłaczająca większość społeczeństwa polskiego, szczególniej zaś masy pracujące, robotnicy, chłopi i inteligencja pracująca, wykazały niezwykłą *żywotność, hart, wolę zwycięstwa nad najeźdźcą.*

Reminiscencje historyczne z tego okresu są o tyle aktualne, że istnieją dzisiaj pomysły, by zadrutować wolność zrzeszania się, podważyć prawo koalicji i rzucić na Polskę całą masę kagańcowych zarządzeń. Nie wiadomo tylko jaki cel przyświeca twórcom niefortunnych pomysłów?

Przypomnę, że oto w połowie lipca 1920 roku odbyło się posiedzenie *Rady Obrony Państwa.* Na porządku dziennym były pomiędzy innymi sprawy projektu rozporządzeń z mocą ustawy: 1) w przedmiocie przestępstw, zagrażających bezpieczeństwu państwa przez naruszenie tajemnicy wojskowej i rozszerzenie niepokojących wiadomości, 2) w przedmiocie poddania osób cywilnych sądownictwu wojskowemu, 3) w przedmiocie przestępstw, skierowanych przeciwko sile zbrojnej i przeciwko całości i bezpieczeństwu Państwa, 4) w przedmiocie postępowania doraźnego dla osób wojskowych i dla osób cywilnych.

„Robotnik" z dnia 17 lipca 1920 r. Nr. 192 pisze: „projekty tych rozporządzeń, noszących charakter ustaw, zmierzają do zupełnego skrępowania wolności obywatelskiej, do zupełnego unicestwienia tej wolności a przede wszystkim do zdławienia ruchu ludowego. robotniczego".

Nie będziemy cytować szczegółowego omówienia poszczególnych rozporządzeń za „Robotnikiem" z dnia 17 lipca r. 1920, gdyż przedłużyło by to nasz artykuł niepomiernie. Przytaczamy rzeczy ważniejsze:

„Przed porządkiem dziennym tow. poseł Barlicki postawił wniosek, aby obrady Rady Obrony Państwa były jawnymi, wniosek ten przyjęto. Następnie tow. Barlicki zaprotestował przeciwko wprowadzeniu pod obrady R. O. P. tego rodzaju ustaw drakońskich (cytujemy wedle „Robotnika" z dnia 17.VII. 1920 r.), wymierzonych przeciwko ruchowi robotniczemu i ludowemu. Tow. Barlicki postawił wniosek, aby projekty te zostały odesłane do Sejmu. Wniosek tow. Barlickiego poparty został przez innych i w rezultacie propozycja tow. Barlickiego została przyjęta".

O ile mnie pamięć nie myli, na tym epizodzie *zakończyły się ówczesne pomysły nadzwyczajnych zarządzeń, krępujących wolność obywatelską.*

A rezultat? — czy mam przypominać, jaki był przebieg walki o Warszawę, — czy mam przypominać, jak zachowały się wtedy masy pracujące Polski w obliczu najazdu bolszewickiego? Czy mam przypominać składane chłopom przyrzeczenia ziemi, które do dziś jeszcze nie zostały zrealizowane?

Czy jakiś młodociany, pełen temperamentu „reformator" ustawodawstwa może zarzucić szerokim masom ludności chłopskiej, robotniczej i inteligenckiej, że nie obroniła Warszawy, — że nie wykonywała rozkazów Wodza Naczelnego Marszałka Józefa Piłsudskiego? Napewno nikomu nie przyjdzie do głowy robić jakiekolwiek zarzuty ludowi pracującemu. Naturalnie t. zw. narodowcy postępowali niżej wszelkiej krytyki, ale oni wszak reprezentowali mieszczaństwo, koła reakcyjnej inteligencji, kamieniczników i w ogóle elementy, które z ludem pracującym nie miały nic wspólnego.

Kto wyobraża sobie, że gwałtem i przemocą można wychowywać społeczeństwo — *ten się grubo myli. Poszanowanie prawa obywatela, przełożenie na jego barki odpowiedzialności w granicach obowiązujących ustaw, oraz pełne nieskrępowane uprawnienia organizacji społecznych — oto warunek rozwoju i siły naszego Państwa.*

Rok 1920 był wielkim egzaminem wytrzymałości i wierności dla zasad wolności i niepodległości kraju. W roku 1920 społeczeństwo pracujące wykazało nadzwyczajną ofiarność i męstwo. Niechże ten rok próby dziejowej będzie przykładem i wzorem dla tych wszystkich, którzy ponoszą odpowiedzialność za rządy w Polsce i za przyszłość narodu i państwa. *Klasa robotnicza, zorganizowana wraz z chłopami i inteligencją pracującą — spełni zawsze swój obowiązek, ale ma prawo żądać, by nie było zamachu na jej prawa i na jej niezależność polityczną i organizacyjną.* Przywiązanie do kraju jest drogowskazem dla nas wszystkich. Obecnie obowiązujące ustawy wystarczą dla zabezpieczenia Państwa od niepożądanych zjawisk. Zresztą mam przekonanie, że Państwu nic nie grozi, że ogół obywateli z niecierpliwością oczekiwać będzie zebrania się Sejmu, który w myśl zapowiedzi Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, oraz oświadczeń p. premiera gen. Sławoj-Składkowskiego i wicepremiera p. Eugeniusza Kwiatkowskiego, ma *przystąpić do obrad nad zmianą ordynacji wyborczej. Trzeba usunąć z widowni politycznej nie tylko głównych twórców obecnie obowiązującej ordynacji, lecz również całą ordynację wyborczą.*

Rozpisanie zatem nowych wyborów na podstawie zmienionej ordynacji — będzie wielkim ułatwieniem dla Rządu, który nie będzie potrzebował namawiać obywateli do głosowania, albowiem obywatele sami będą starać się o to, by jaknajliczniej wziąć udział w wyborach.

Mam wiarę, że wejdziemy w nowy okres życia państwowego: tym nowym okresem będzie tolerancja wzajemna, oraz troska o byt milionowych mas, które potrzebują od Państwa pomocy i opieki. *W żadnym razie Państwo nie potrzebuje wprowadzania ustaw, krępujących wolność obywateli.*

JAN KWAPIŃSKI.

Przegląd prasy

WALKA O SAMORZĄD STOLICY.

„Dziennik Ludowy" pisze na temat wyborów samorządowych w stolicy:

W związku z niepotrzebną i nie opartą na żadnym przepisie prawnym „współpracą" funkcjonariuszów policji przy wyborach, o której pisaliśmy kursują od pewnego czasu w stolicy pogłoski o unieważnieniu niektórych list wyborczych. Otóż jak się dowiadujemy, żadna lista wyborcza nie została unieważniona, natomiast główna komisja wyborcza zakwestionowała ok. 30 list, przy czym zakwestionowane listy przekazano zbadaniu głównemu komisarzowi wyborczemu.

Przypomnieć jednak należy, że już tydzień temu minął termin wzywania przez Głównego Komisarza Wyborczego poszczególnych list, celem ich uzupełnienia oraz celem sprawdzenia autentyczności podpisów na listach.

Wypadki takie, o ile wiemy, nie miały jednak miejsca.

NIE MAJĄ PROGRAMU.

Wreszcie „Warszawski Dziennik Narodowy" ogłosił odezwę przedwyborczą do samorządu.

Nadaremnie jednak szukałbyś czytelniku jakiegokolwiek programu gospodarczego, czy myśli. W całym programie endeckim jest jedno. Walka z Żydami zastępuje cały program. Oto jedyne hasło endeckie:

My zaś uważamy usunięcie Żydów z rad i zarządów miejskich i użycie samorządu jako realnego narzędzia w walce o odżydzenie Polski za naczelne zadanie.

To wszystko. A to jest niewiele.

„CZAS" O FRANCJI.

„Czas" cieszy się bardzo z powodu nowego reakcyjnego kursu polityki gospodarczo - społecznej rządu Daladiera. Dekrety ministra Reynaud'a określa „Czas", jako likwidację gospodarki Frontu Ludowego.

Pomijamy już to, czy istotnie dekrety te utrzymają się i czy w ogóle cały Rząd nie upadnie lada dzień. Ale jakiej gospodarki spodziewa się „Czas" w razie istotnej likwidacji gospodarki „Frontu Ludowego?" Chyba powrotu do gospodarki z przed powstania i zwycięstwa „Frontu Ludowego", czyli do gospodarki, która zmobilizowała przeciw sobie opinię olbrzymiej większości społeczeństwa francuskiego.

S—EK.

Denuncjacja i samobójstwo

Prasa francuska donosi ze Sztutgartu, iż aresztowano tam dyrektorów znanej w całym świecie firmy Bleyle, których oskarża się o ukrywanie posiadanego po za granicami Rzeszy majątku. Z tego samego oskarżenia aresztowano kierownika największej w świecie fabryki nici Gütermanna w Gutach (Szwarcwald). Oskarżeni będą odpowiadać za „finansową zdradę główną". Z oskarżenia z tego artykułu podsądnym może grozić nawet kara śmierci, o co w Hitlerii jest w ogóle bardzo łatwo.

Aresztowania te — jak donoszą — nastąpiły wskutek denuncjacji jednego z członków rodziny Bleyle. Gdy denuncjant zdał sobie sprawę ze skutków swego czynu, popełnił samobójstwo, najeżdżając z największego rozpędu autem na drzewo.

Nowy dekret prasowy

Dnia 15 b. m. Rada Ministrów uchwaliła projekt dekretu prasowego. Narazie ograniczamy się do podania jego głównych punktów:

Dekret posiada charakter jednolity dla całego państwa a więc **obowiązywać będzie również i dzielnice zachodnie, które dotychczas korzystały z ustawodawstwa bardziej liberalnego, niż to było w województwach centralnych i wschodnich.**

Dotychczasowe przepisy prasowe ulegają unieważnieniu.

Dekret wprowadza zasadę rzeczywiście odpowiedzialnego redaktora pisma, który posiada istotny wpływ na treść i układ numeru. Tak zw. „redaktor odpowiedzialny" nie jest przewidziany w nowym dekrecie. Ponadto dekret wprowadza redaktorów rzeczywiście odpowiedzialnych za poszczególne działy wydawnictwa. Dekret wprowadza również pewne zmiany w dotychczasowej procedurze konfiskat, obowiązującej w województwach centralnych i wschodnich. Konfiskata musi być umotywowana. O konfiskacie winno być natychmiast powiadomione wydawnictwo. Od konfiskaty przysługuje odwołanie do władz sądowych. Rozprawa sądowa przy udziale przedstawicieli wydawnictwa winna się odbyć w ściśle oznaczonym terminie (podobno w dwa tygodnie). O ile sąd konfiskaty nie zatwierdzi, przysługuje wydawnistwu za skonfiskowane numery odszkodowanie, płatne według sprzedażnej ceny hurtowej numeru.

Konfiskata może być zarządzona przez władze tylko w miejscu ukazywania się pisma.

Dekret przewiduje obowiązkowe zamieszczanie komunikatów premiera w rozmiarach 300 wierszy druku. Inne oświadczenia rządowe, dotyczące rozmaitych aktów rządowych (co ustawa ściśle precyzuje) winny być zamieszczane, przy czym stosowana jest tutaj taryfa ogłoszeniowa za zamieszczenie.

Pisma obowiązane będą drukować sprostowania, na żądanie na tym samym miejscu i tym samym drukiem, jakim ogłoszona była wiadomość lub artykuł, ulegający sprostowaniu.

Dekret wprowadza tajność rozpraw z oskarżenia o oszczerstwo.

Rozprawa w tego rodzaju wypadkach może być jawna, jednak tylko na żądanie strony skarżącej.

W takich rozprawach do wiadomości publicznej przedostaje się tylko ostateczny wyrok.

Dekret przewiduje również sprawę zawieszania pism.

Pismo może być zawieszone na 6 mies., na lat 5 lub też w ogóle ulegnie zawieszeniu — po stwierdzeniu, że pismo wielokrotnie zamieszczało artykuły złośliwe. Może się to odbyć tylko po wysłuchaniu stron. Zawieszenie następuje na wniosek prokuratora przy czym decyzja pierwszej instancji natychmiast wchodzi w życie. — Przewidziane jest od decyzji odwołanie do wyższych instancyj sądowych.

Dekret przewiduje również, że wydawnictwo, które zostało zawieszone nie może się ukazywać w formie, podobnej pod zbliżonym tytułem oraz podobnym układem numeru i podobnej treści.

Podnosi się wymiar kar i grzywien, przewidzianych w kodeksie za przestępstwa prasowe.

Dekret, uchwalony przez Radę Ministrów, nie został dotychczas ogłoszony, — wymaga on uprzedniej zgody P. Prezydenta Rzplitej.

Pokwitowania

NA ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI.

Pracownicy Wydziału Samorządowego Elektrowni Miejskiej— pozostałość ze zbiórki na wieniec dla zmarłego tow. P. Kortasa — zł. 6.

NA FUNDUSZ PRASOWY.

Ku uczczeniu pamięci pierwszej rocznicy śmierci dr. Fabiusa, lekarza Kasy Chorych i szpitala w Buczaczu — składa Rózia Langberg w Buczaczu zł. 5.

NA SAMORZĄDOWY FUNDUSZ WYBORCZY.

Stanisław Lubicz Majewski zł. 4.

Sprawy hiszpańskie

DWA LATA BOHATERSKIEJ OBRONY MADRYTU.

Dn. 6-go b. m. minęły dwa lata, jak u bram Madrytu załamała się ofensywa faszystów, którzy spodziewali się, że wraz ze zdobyciem stolicy zakończy się wojna ich zwycięstwem.

Od dwóch lat Madryt jest oblężony i atakowany. W przeciągu 730 dni i 730 nocy Madryt wytrzymał wszystkie ataki wroga, wszystkie bombardowania artylerii i lotnictwa.

Po upadku Toleda siły wroga ruszyły ku Madrytowi szerokim frontem o promieniu ok. 65 klm. Zdawało się, że żadna siła nie oprze się tej ofensywie, że Madryt jest stracony.

Atak na stolicę rozpoczął się w pierwszych dniach listopada. Przy pomocy baterii niemieckich i włoskich, samolotów niemieckich i włoskich, wrogowi udało się zająć pierwsze domy miasta na południowo - zachodniej stronie.

Ale dalej nie zaszedł. Rzeka Manzanares stała się tamą nie do przebycia.

I od dwóch lat tama ta broni Madrytu przed wrogiem. A sława Madrytu promieniuje na świat cały.

ZAMYSŁY GEN. FRANCO.

W wywiadzie z przedstawicielem agencji „British United Press“ Franco oświadczył, że „po zwycięstwie“ swym nie będzie amnestii powszechnej. Swych przeciwników politycznych umieści **w obozach koncentracyjnych.**

„Jesteśmy w posiadaniu — powiedział Franco — kartoteki z **dwoma milionami nazwisk** i dowodami ich przestępstw. Wierzę w wyzwolenie (!) przez karę pracy przymusowej“.

Takie to katowskie zamysły ma ten b. szpieg niemiecki. Dwa miliony ofiar swej zemsty już ma w swej kartotece, zastępującej mu sąd i śledztwo.

A Rząd republikański, jak wiadomo, zapowiedział powszechną amnestję po zakończeniu wojny i zaniechanie wszelkich aktów zemsty na przeciwnikach politycznych.

ZATOPIENIE „CANTABRII“ — Z GÓRY POSTANOWIONYM AKTEM ZEMSTY.

Pamiętamy niedawne zatopienie hiszpańskiego statku handlowego „Cantabrii“ w pobliżu wybrzeży angielskich przez okręt, należący do Franco. Jeden z załogi tego statku oświadczył współpracownikowi angielskiej gazety „Daily Sketch“, że zatopienie było **aktem zemsty ze strony Franco.** Przysiągł on zatopić wszystkie okręty, których zwrotu domagał się od władz angielskich, a których sądy angielskie jednak mu nie przyznały. Jednym z tych okrętów była właśnie „Cantabria“.

Komendant „Cantabrii“ kpt. Arguelles potwierdził zeznanie członka załogi i dodał: „To nie była bitwa, lecz próba zbrodni. Wiemy zresztą, że szpiedzy Franco są czynni we Francji i w Anglii i wysyłają informacje o ruchu okrętów republikańskich“.

STRATY ANGIELSKIE NA MORZU.

Od 1-go stycznia r. b., w ciągu 10 miesięcy ubiegłych, **125 okrętów angielskich** zostało atakowanych przez faszystów. **14 okrętów zatopiono, 40 oficerów i członków załogi straciło życie,** 68 zostało rannych.

To są dane sprawozdania, ogłoszonego przez armatorów angielskich. Od początku wojny hiszpańskiej zaatakowano 140 okrętów angielskich, a **19 zatopiono.** Z cyfr tych widać, że ogromna większość okrętów padła ofiarą piratów faszystowskich w r. b., co jest zrozumiałe, gdy się uwzględni, że rząd Chamberlaina nie stawał w obronie flagi angielskiej, lecz doradzał unikać wód hiszpańskich.

Raport armatorów stwierdza, że ataki na okręty nieuzbrojone są **sprzeczne z prawem międzynarodowym.** A z drugiej strony regulamin królewski i instrukcje admiralicji angielskiej stanowią jasno, że w razie wojny domowej należy się obrona okrętom angielskim w portach krajów, nawiedzonych przez taką wojnę.

BOMBARDOWANIE SALI W CZASIE KONGRESU.

Socjalista francuski Jan Żyromski powrócił na początku b. m. do Paryża z kongresu „solidarności z Hiszpanią“, który się odbył w Madrycie. Podał on następujące szczegóły o tragicznym w skutkach bombardowaniu gmachu kongresu:

Delegaci kongresu byli zebrani w sali, gdy zaczęło się bombardowanie miasta. Pociski padały gęsto w pobliżu gmachu kongresowego. Musiano przerwać posiedzenie i uczestnicy udali się do sali restauracyjnej, gdzie spożywali kolację. Bombardowanie przybierało na sile i dokoła gmachu zamknęło się prawdziwe koło pocisków.

W tym nagle z hukiem straszliwym wpadł pocisk do sali restauracyjnej i wybuchł na stole, przy którym siedzieli delegaci. Zginęła na miejscu p. Agnes Dumay, delegatka Ligi Kobiett do walki z faszyzmem. Ciężko ranni zostali komunista Bonet i kilka innych jeszcze osób. Po za tym zabici zostali trzej przedstawiciele Brygady Międzynarodowej i trzej delegaci hiszpańscy.

Wielki proces polityczny

w Hitlerii

W końcu grudnia r. b. przed tak zwanym „sądem ludowym“ w Niemczech toczyć się będzie olbrzymi i sensacyjny proces o zdradę główną. Wśród 21 osób, oskarżonych w tym procesie, znajduje się także pisarz Ernest Nieckisch.

Oskarżonym zarzuca się propagowanie porozumienia z Z. SSR. Wraz z Nieckischem aresztowano **jego żonę. Jeden z współoskarżonych w tym procesie, wyższy urzędnik pocztowy, popełnił w więzieniu „samobójstwo“.**

Ponieważ oskarżenie brzmi z artykułów, mówiących o zdradzie głównej i zdradzie państwa, więc przewiduje się liczne wyroki śmierci.

Ernest Nieckisch odgrywał wybitną rolę w Starosocjaldemokratycznej Partii, która za czasów republiki oderwała się od Parti Socjaldemokratycznej Niemiec. Propagował on wówczas coraz żarliwiej „odrodzenie narodowe“, której to idei poświęcił łamy swego pisma **„Widerstand“ (Opór) oraz liczne inne pisma i broszury.**

Wobec hitlerowców występował coraz bardziej wrogo. Był autorem znanej książki „Hitler — niemieckie nieszczęście“.

Nędza wśród właścicieli zagród dziedzicznych

Nieudały eksperyment Hitlera

Czapismo niemieckie „Deutsche Volkswirt“ bije na alarm z powodu trudności w uzyskaniu kredytu rolnego w związku z wprowadzeniem w życie prawa o zagrodach dziedzicznych.

„Rozwiązanie zagadnienia kredytu dla zagród dziedzicznych — pisze organ dr. Schachta — staje się z dnia na dzień coraz bardziej palącym. Dowodzi tego ogromna liczba podań, wpływających codziennie do instytucji upoważnionych do udzielania kredytu rolnego. Należy przy tym zauważyć, iż z powodu wyczerpania kredytów na ten cel, chłopi tylko wówczas składają podania, gdy nie mają innego wyjścia a mają nóż na gardle“.

W dalszym ciągu artykułu czytamy, iż chłopi, przyciśnięci nędzą, zaciągają pożyczki doraźne, t. j. na lichwiarski procent.

A przypomnieć należy, że jednym z podstawowych artykułów programu hitlerowskiego, było złamanie „niewoli procentów“.

Nasi marynarze

Tak dużo pisze się i mówi o marynarce polskiej, o marynarce t. zw. handlowej, w chwilach uroczystych. Zapoznajmy się z jej „rzeczywistością“ dni codziennych. Nie poto, by robić komukolwiek złośliwości. Wręcz odwrotnie: poto, by naprawić błędy. RED.

We wrześniu w „Gazecie Polskiej“ ukazały się cztery obszerne artykuły, poświęcone zagadnieniom, związanym z pracą i życiem marynarzy. Autor tych artykułów stwierdza, że praca marynarzy jest ciężka, że marynarze z racji swego zawodu pozbawieni są możności współżycia z rodzinami, a nawet warunki pracy na statkach utrudniają prowadzenie życia osobistego. Znajdujemy także podkreślenie, że „w krótkiej historii naszej Marynarki Handlowej załogi okrętowe dały już niejednokrotnie dowód nie tylko bohaterstwa, lecz przede wszystkim wielkiego zrozumienia obowiązku i dużej bezinteresowności“. Słusznie! Dalej pan T. B. pisze, że podstawowym prawem, regulującym warunki pracy marynarzy, jest ustawa z dnia 2 czerwca 1902 roku — nie wyjaśnia jednak, że jest to *stara niemiecka ustawa,* która w Niemczech była już *trzykrotnie nowelizowana.* Poza tym p. T. B. cytuje parę artykułów z umowy zbiorowej, zawartej między marynarzami i armatorami, lecz cytuje je w taki sposób, że czytelnik, nie obeznany z całokształtem umowy i ustaw, obowiązujących w naszej flocie handlowej, może wyrobić sobie zupełnie błędny pogląd na te sprawy. W końcu pan T. B. dochodzi do wniosku, że prawa ogółu marynarzy zostały w dostateczny sposób zabezpieczone, wobec czego — „nie wydaje się nam, ażeby sprawa posiadania ustawy żeglarskiej z 1902 roku wobec uzupełnień, dokonanych przez życie i prawo stwarzała nagłą potrzebę szczególnie pilnej ingerencji“.

„Nam“ — to znaczy komu? Chyba „Gazecie Polskiej“ i panu T.B. *Marynarze są innego zdania.* Poza tym po przeczytaniu artykułów „Gazety Polskiej“ pod tytułem *„Praca na morzu“*, przekonani są, że pisał je człowiek, stojący bardzo daleko od zagadnień, związanych z pracą, życiem i potrzebami ludzi morza.

Jeśli chodzi o życie marynarzy w imieniu których zabieram głos (bo sam jestem marynarzem), przedstawia się ono w cokolwiek innym świetle.

Ogółem nasza flota handlowa liczy obecnie 31 statków morskich, uprawiających żeglugę po Bałtyku, Morzu Północnym i Oceanie Atlantyckim. Zaledwie na dziewięciu statkach załoga pokładowa pełni służbę na trzy wachty, to znaczy w czasie podróży pracuje po 8 godzin na dobę. Na statkach pozostałych marynarze pokładowi pracują po 12 godzin na dobę. Jeśli chodzi o załogi t. zw. hotelowe przeciętny czas pracy na wszystkich statkach wynosi 14 i więcej godzin na dobę. Jedynie załogi maszynowe pracują po 8 godzin na dobę, tak w porcie, jak również na morzu, lecz należy wziąć pod uwagę, że praca załogi maszynowej jest bardzo ciężka i wyczerpująca. Tak wygląda ogólny rzut oka na te sprawy. Należy jednocześnie podkreślić, że marynarze niejednokrotnie musieli uciekać się do takich środków, jak strajki, ażeby armatorzy przyznali słuszność chociażby części wysuniętych postulatów.

Ażeby móc zorientować się w warunkach pracy i płacy marynarzy należy rozpatrzyć je kolejno na poszczególnych liniach i typach statków.

LINIE REGULARNE „ŻEGLUGI MAŁEJ“.

Statków, obsługujących Linie Regularne „Żeglugi Małej“ mamy dwanaście. Część tych statków utrzymuje stałą komunikację pomiędzy Gdynią, Gdańskiem a portami Morza Północnego (Anglia, Belgia, Holandia), część zaś kursuje po Bałtyku (Estonia, Finlandia, Szwecja). Rozkłady tych statków tak są ułożone, że każdy z nich co jedenaście dni zawija do Gdyni i Gdańska na czterodniowy postój, wszystkie zaś niedziele wypadają na morzu. Załogę pokładową na tych statkach obowiązuje 12-godzinny dzień pracy na morzu i 8-godz. dzień pracy w porcie, poza tym w dniach wejścia lub wyjścia statku z portu bardzo często stosowany jest 9-godzinny dzień pracy.

Jeśli chodzi o pracę w porcie, teoretycznie winna ona trwać przez 8 godzin, z tej jednak przyczyny, że etaty na statkach są niewystarczające, pracy zaś w porcie bardzo wiele, zwłaszcza w Gdyni, gdzie załogę pokładową używa się do liczenia i pilnowania ładunku (w innych flotach nie jest to praktykowane), załoga pokładowa w bardzo wielu wypadkach zmuszona jest pracować po 15 i więcej godzin na dobę. Oczywista, że za pracę ponad 8 godzin płacone są nadgodziny — dla marynarzy jednak bardziej cenne jest wyjście na ląd, aniżeli dodatkowy zarobek, który uniemożliwia mu jednocześnie zobaczenie się z rodziną. Poza tym ustawa z 1902 roku przewiduje, że jedynie połowa załogi może wyjść na ląd, nawet po ukończeniu dnia roboczego.

Wobec takiego ujęcia czasu pracy, załogę pokładową obowiązuje poza nadgodzinami przepracowanie minimum 265 godzin miesięcznie. Odnośnie wyjścia na ląd, zwłaszcza w porcie ojczystym na jednego członka załogi w stosunku miesięcznym wypada maximum 40 godzin.

Uposażenie załogi pokładowej jest następujące:

starszy marynarz — 220 zł. i wyżywienie, młodszy marynarz 140 zł. i wyżywienie, starszy chłopiec — 85 zł. i wyżywienie, chłopiec — 60 zł. i wyżywienie.

Wartość wyżywienia wynosi 65 zł. w stosunku miesięcznym. Po podzieleniu wynagrodzenia (pensja plus wartość wyżywienia) przez ilość godzin pracy, płaca brutto za godzinę pracy wynosi:

dla starszego marynarza — 1 zł. 07 gr., dla młodszego marynarza — 77 gr., dla starszego chłopca — 56 gr., dla chłopca 47 gr.

Płaca netto jest o wiele mniejsza, a to z tego względu, że potrącenia na rzecz świadczeń i podatków są bardzo duże, np. potrącenie z pensji starszego marynarza *wynoszą przeciętnie 38 zł.* Poza tym wydatki na konieczną odzież zawodową zajmują także dość poważną pozycję w budżecie marynarza.

LINIE NIEREGULARNE (TRAMPY).

Statków, uprawiających żeglugę nieregularną po Bałtyku i Morzu Północnym, mamy dziesięć. Pięć należy do Żeglugi Polskiej (przedsiębiorstwo państwowe), pięć do firmy prywatnej „Polskarob“.

Wynagrodzenie i czas pracy załogi pokładowej na trampach jest tak samo ujęte, jak i na statkach Linii Regularnych. Z tego jednak względu, że statki te przewożą ładunki masowe, jak: węgiel, koks, rudy i t. p. ładunek odbywa się bardzo szybko, zwłaszcza w Gdyni. Ośmio i dwunastogodzinne postoje w porcie macierzystym nie należą do rzadkości, skutkiem czego skraca się ilość dni postoju w porcie, a zwiększa się ilość dni przebytych na morzu — to zn. załoga pokładowa ma zwiększoną ilość dwunastogodzinnych dni pracy.

Na statkach tego typu załoga musi przepracować od 270-ciu do 340-tu godzin w stosunku miesięcznym, poza nadgodzinami. Na wyjście na ląd w Gdyni, na jednego człowieka wypada w bardzo wielu wypadkach zaledwie 24 godziny na miesiąc. Wogóle warunki pracy na trampach są o wiele cięższe aniżeli na statkach linii regularnych i pomimo tego, że pensje są takie same, płaca za godzinę pracy jest mniejsza, ponieważ marynarze są zatrudniani przez większą ilość godzin.

Należy podkreślić, że stosunek prywatnego pracodawcy do marynarza jest o wiele lepszy, aniżeli stosunek „Żeglugi Polskiej“. Na statkach „Polskarob“ etaty są większe, poza tym marynarze otrzymują trzynastą pensję.

MAREK PAWLIŃSKI

Rzadkie święto w Indiach

Miliony Hindusów nad świętym Gangesem

Całe Indie świętowały w ubiegły wtorek rzadkie święto, noszące nazwę Churamoni Yoga, a które obchodzone jest nazajutrz po zaćmieniu księżyca.

Zaćmienie księżyca wypadło przed tygodniem w poniedziałek, po przerwie 27-letniej. Miliony Hindusów odbyły pielgrzymki do świętych wód Gangesu, by oczyścić się w nich z grzechów ziemskich. Była to istna wędrówka narodów, o której wielkości najlepiej świadczy, że 400 pielgrzymów dotychczas nie można odnaleźć i nie wiadomo gdzie się podzieli, a liczba zarejestrowanych nieszczęśliwych wypadków wynosi setki.

„Rozmowy z Piłsudskim“

Przyczynek do polskiej polityki zagranicznej

Poglądy Józefa Piłsudskiego na polską politykę zagraniczną—mimo bardzo doniosłej roli, którą w niej odegrał, są ogółowi polskiemu prawie nie znane. Pomijamy oczywiście fakty lub zdarzenia, w których jako komendant I Brygady lub jako Naczelny Wódz bezpośrednio brał udział i przez który ujawnił swój stosunek do zadań Polski jako czynnika międzynarodowego. Ale mało komu jest wiadomo, jak marsz. Piłsudski się zapatrywał na wiele spraw z polskiego stanowiska dyplomatycznego i jak je oceniał.

Trochę światła na te poglądy rzuciła świeżo wydana książka **Władysława Baranowskiego** p. t.: **„Rozmowy z Piłsudskim“.** Autor należał do współpracowników Piłsudskiego podczas wojny światowej i to właśnie w dziedzinie zagranicznej. Później pracował na wysokich stanowiskach w naszej służbie dyplomatycznej i miał możność w różnych rozmowach zorientować się, do czego dążył i czego chciał Piłsudski w okresie 1916 — 1931 roku w stosunkach międzynarodowych.

„Rozmowy“ Wł. Baranowskiego są z natury rzeczy fragmentaryczne i nie dają pełnego obrazu. Zresztą autor zapowiada, że polityce zagranicznej Piłsudskiego poświęci osobne studium. Wówczas dopiero — należy się spodziewać — będzie można zorientować się co do całości zagadnienia. Zwłaszcza, że przed kilku dniami p. min. Beck zwrócił ze swej strony uwagę w wywiadzie prasowym, iż istnieją instrukcje dyplomatyczne marsz. Piłsudskiego i że stanowią one źródłowy materiał, który pozwala wniknąć w metody i zamierzenia faktycznego i decydującego czynnika w polskiej polityce zagranicznej.

Z „Rozmów“ Baranowskiego zacytujemy kilka ustępów, które powinny obudzić duże zainteresowanie i jeszcze obecnie nie są pozbawione aktualności.

„Co się tyczy naszego dostępu do morza, powiem, że Gdańsk jest bramą Wisły, jest naszym forem historycznym i geograficznym na Bałtyku, absolutnie niezbędnym dla naszego handlu, jak i naszego życia narodowego. Dlatego żądamy, by było uznane jasno i bez zastrzeżeń jego posiadanie przez Polskę (1 lutego 1919 r.).

„W sprawach Francji reprezentuje (prezydent Millerand) zdrowy nacjonalizm, świadomy ewentualnych niebezpieczeństw, jakie grozić jej mogą w przyszłości. I z tych względów rozumie sojusznicze znaczenie Polski. Doskonale oceniając rolę armii, rozumie moją o nią troskę, pragnie, byśmy militarnie byli jak najsilniejsi. Rozumie niebezpieczeństwo niemieckie, grożące nam i w następstwach grożące Francji. Rozumie również naszą sytuację w stosunku do Rosii. (Rozmowa w Paryżu 3 — 6 lutego 1921 r. z okazji oficjalnej wizyty Piłsudskiego jako Naczelnika Państwa).

„Polska niepodległa nie może w przyszłości znaleźć się w opozycji w stosunku do państw z zachodu, z którymi łączyły ją zawsze stosunki przyjaźni“.

„Mamy (z Ententą) i to w obecnym stadium wojny wspólny interes i wspólną orientację o charakterze negatywnym niejako i to odnośnie stosunku Niemiec do Rosji. Interes wysokiej wagi: niedopuszczenie do porozumienia się tych obu państw, kosztem zarówno Polski jak i Ententy“ (3 marca 1917 roku).

We wstępie do swej książki autotr sam zaznacza, że „poglądy Piłsudskiego na przyszły stosunek Polski do Rosji czy Niemiec, na sprawy Gdańska, na linię polityczną w odniesieniu do państw zachodnich i na nasze sojusze— w ogólnych tylko zarysach powszechnie znane, ujawnione w charakterystycznych fragmentach z rozmów lub w drobnych szczegółach nie zawsze wpłynęłyby na ich zupełne wyświetlenie, bez przedstawienia całości poszczególnych zagadnień“.

Z tego powodu zapowiedział autor, że wyda osobne sturium o polityce zagranicznej Piłsudskiego Zwraca jednak równocześnie uwagę, że metody dyplomatyczne zmieniają się w zależności od sytuacji i że materiały, które to studium będzie zawierało, nie mogą być traktowane jako „kanony działania“ dyplomatycznego na przyszłość.

Zastrzeżenie to świadczy zarówno o ostrożności jak i poczuciu odpowiedzialności autora, który przy całej swej wierności dla tradycji piłsudczykowskiej tyle wyniósł doświadczenia ze swej dawnej służby dyplomatycznej, iż obecnie jako niezależny pisarz i publicysta sam przestrzega przed ślepym naśladownictwem i przed powoływaniem się na nieomylny autorytet w dziedzinie, która ulega ustawicznym przeobrażeniom i wymaga umiejętnego zastosowania do zmian w układzie stosunków międzynarodowych.

Książka Baranowskiego napisana jest lekko i zajmująco i tylko dziwić się wypada, iż w prasie zainteresowanego obozu „Rozmowy z Piłsudskim“ nie wywołały ani żywszego zainteresowania ani dyskusji.

BENEDYKT ELMER.

Proces kolejowy

Z sądów w Zawierciu i Sosnowcu przywędruje do Warszawy

Jak już donosiliśmy, w dniach od 27 ub. m. do 5 b. m. toczył się przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu na sesji w Zawierciu głośny w Zagłębiu dalszy ciąg procesu o popełnienie olbrzymich nadużyć na szkodę P. K. P., na odcinku Ząbkowickim.

Na ławie oskarżonych zasiadło 16 oskarżonych. Głównymi oskarżonymi są: Herman, b. naczelnik stacji Ząbkowice, Balcer, Pawelec, Wróblewski, Krzemiński i Smoliński, b. zawiadowca odcinka drogowego P. K. P. w Zawierciu. Wszyscy wyżej wymienieni oskarżeni odpowiadają przed sądem z aresztu, reszta zaś pozostając na wolności pod dozorem policji.

Kwota popełnionych nadużyć sięga 812 tysięcy zł. Nadużycia polegały na tym, że oskarżeni ciągnęli pokaźne zyski z używania materiałów kolejowych i zatrudnienia robotników, opłacanych przez P. K. P., do budowy prywatnych bocznic kolejowych.

Przed stołem sędziowskim w Zawierciu przesunęło się 6 świadków, którzy swymi zeznaniami w tej części obciążyli wszystkich oskarżonych, a w szczególności Hermana, Balcera, Pawelca, Smolińskiego i in.

Po przesłuchaniu wszystkich świadków, sąd przerwał rozpatrywanie sprawy i dalszy ciąg procesu przeniesiony został z Zawiercia na teren Sosnowca, gdzie od środy (9 b. m.) toczy się w dalszym ciągu rozprawa. Sąd w Sosnowcu będzie rozpatrywał sprawę do pierwszych dni grudnia rb., po czym końcowy etap procesu kontynuowany będzie w Warszawie. Ogłoszenie wyroku nastąpi w Sosnowcu około 15 grudnia r. b.

Należy dodać, że po ukończeniu części procesu w Zawierciu oskarżony Smoliński, został decyzją sądu wypuszczony na wolność, ponieważ przeciwko temu oskarżonemu zostali przesłuchani wszyscy świadkowie.

WIADOMOSCI SPORTOWE

BOKS

W NIEDZIELĘ POLONIA — WARTA W WARSZAWIE.

W niedzielę nadchodzącą o godz. 12 w cyrku warszawskim rozegrany zostanie towarzyski mecz bokserski Polonia — Warta.

Poniżej notujemy skład obu drużyn: Polonia — Aleksandrowicz, Komuda, Małecki, Łukaszewicz, Ciszewski, Milewski, Fabisiak i Sowiński.

Warta — Bazarnik, Wirski, Skałecki, Koziołek, Jarecki (w wadze średniej na razie vacat), Szymura i Białkowski.

DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA POLSKIE W BOKSIE.

W niedzielę nadchodzącą rozpoczną się rozgrywki w grupach o drużynowe mistrzostwo Polski.

Program niedzieli najbliższej zapowiada cztery spotkania grupowe, a mianowicie: we Lwowie: Lechia — Okęcie Warszawa, w Wilnie: Elektrit — IKP Łódź, w Lublinie: Lubelski WS — Wisła Kraków, w Poznaniu: HCP — IKB Świętochłowice.

PIŁKA NOŻNA

OSTATECZNE SKŁADY DRUŻYN NA MECZ ŁÓDŹ — WARSZAWA.

W niedzielę, 20 b. m. o godz. 12 na boisku Polonii rozegrany zostanie międzymiastowy mecz piłkarski o puchar „Republiki" pomiędzy reprezentacjami Łodzi i Warszawy. Składy drużyn przedstawiają się ostatecznie następująco:

Warszawa: Rudnicki, Szczepaniak, Gewartowski, Sochan, Nyc, Drabiński, Jaznicki. Przybysz, Odrowąż, Kulla, Kisieliński. Rezerwowi: Strauch, Joksz, Bzdak, Baran.

Łódź: Andrzejewski, Mikołajczyk, Gałecki, Rudnicki, Korporowicz, Triebe, Świętosławski, Lewandowski, C. Kudelski, Koczewski, Królasik. Rezerwowi: Lacs, J. Kudelski, Chojnacki.

Sędzią meczu będzie kpt. dr. Kafliński.

PERTRAKTACJE W SPRAWIE MECZU POLSKA — ANGLIA.

W drodze powrotnej z Dublina kierownictwo polskiej drużyny piłkarskiej odbyło wstępne rozmowy w sprawie przyjazdu angielskiej reprezentacji piłkarskiej w pierwszej połowie maja do Polski na mecz międzypaństwowy z Polską.

ZAPASNICTWO

NIEDZIELNE MECZE ZAPAŚNICZE.

W nadchodzącą niedzielę odbędą się następujące mecze zapaśnicze o mistrzostwo okręgu warszawskiego, a mianowicie: w lokalu Fortu Bema o godz. 11 Fort Bema — Pasta (kl. A) i Lauda — Prąd (klasa B), zaś w lokalu Legii (Stadion WP) o godz. 11 Legia — Skra (kl. A) i Syrena — Iskra (kl. B).

SPORT WODNY

WALNE OBRADY WARSZAWSKICH KAJAKOWCÓW

Doroczne walne zgromadzenie okręgu warszawskiego Polskiego Związku Kajakowego odbędzie się w dniu 10 grudnia o godz. 19 w lokalu okręgu przy ul. Marszałkowskiej 97.

Zastrzelenie komendanta posterunku Marki

W środę wieczorem został zastrzelony przodownik P. P., Stanisław Goss, lat 52, komendant posterunku Marki. Na miejsce zabójstwa wyjechały z Warszawy władze śledcze. Ustalono, że Goss w chwili, gdy wyszedł z ubikacji ogólnej, mieszczącej się na podwórzu, został śmiertelnie postrzelony z dubeltówki. Cały ładunek utkwił w plecach i szyi. Na odgłos strzału wybiegli z posterunku policjanci. Natychmiast wszczęto pościg za skrytobójcą. Jak ustaliły władze śledcze — zabójstwa dokonano z zemsty osobistej. Goss na chwilę przed śmiercią wrócił ze służby patrolowej.

Goss mieszkał w budynku przy szosie na 1-ym piętrze. Na parterze zaś mieści się posterunek P. P. Pozostawił on żonę i czworo dzieci.

Wiadomości z całej Polski

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK

W Śremie wydarzył się niesamowity wypadek. Mianowicie przez Śrem przejeżdżali wozem rzeźnickim dwaj czeladnicy, wioząc tucznika. Olbrzymi tucznik liczący 6 lat, nie mogąc pomieścić się w przegrodzie wozu, wysadził głowę pod przednie siedzenie, a gdy poczęło uderzać go w łeb, wsparł się mocno na nogach i zrzucił siedzenie na jezdnię, wraz z siedzącymi na nim czeladnikami. Jeden z czeladników, który powoził, zaplątał się przy tym w lejce i wpadł pod koła wozu. Doznał on poważnych obrażeń wewnętrznych. Drugi czeladnik uległ lżejszym obrażeniom.

POD ZARZUTEM ZBRODNI

Pod zarzutem dokonania potwornej zbrodni aresztowano w Krzemieńcu urzędnika Wydziału Powiatowego, 43-letniego Stanisława Goliasza. Mianowicie w piecu w mieszkaniu Goliasza znaleziono kości ludzkie, które — jak stwierdzono — są resztkami zwłok drugiego urzędnika, Krasickiego. Urzędnik ten zaginął w tajemniczy sposób na wiosnę ub. r. Goliasz został obecnie aresztowany pod zarzutem zamordowania Krasickiego, którego zwłoki miał poćwiartować i częściami spalać w piecu.

SAMOBÓJSTWO Z BRAKU PRACY

Nieznany mężczyzna popełnił samobójstwo rzucając się pod pociąg tuż przed dworcem w Gdyni. Przy zwłokach tragicznie zmarłego znaleziono kartkę następującej treści: „Z powodu braku pracy i środków do życia zakańczam ten żywot". Poza tym w kieszeni znaleziono książkę wojskową rezerwisty z wymazanym nazwiskiem.

Kącik radiowy

DZIŚ, 18 listopada — PIĄTEK

16.50 „Czy można kochać dziecko cudze jak własne" — Jadwiga Krawczyńska. 18.30 „Wyzdrowiał" — słuchowisko J. Meissnera.

19.00 „O zmroku" — Koncert rozrywkowy.

21.15 Koncert symfoniczny z udz. Roberta Soetensa — skrzypce.

22.30 „Dzieło zbiorowe uczonych polskich" — Jan Kuczawa.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 18.XI 1938 r.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 — Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Słuchowisko dla dzieci starszych według noweli Prusa „Katarynka". 11.25 Rossini i Mozart (płyty). 12..00 Hejnał. 12.03 Aud. południ. 15.00 Zagadka historyczna dla młodzieży. 15.25 Poradnik sportowy. 15.35 Muz. obiadowa. 16.00 Dziennik i wiad. gosp. 16.20 Rozmowa z chorymi. 16.35 Pieśni w wyk. Sergiusza Benoniego (z Wilna). — 16.50 „Czy można kochać dziecko su dze jak własne?" — pog. 17.05 Or? kiestra smyczkowa. 17.45 Skrzynka techniczna. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 „Wyzdrowiał" — słuchowisko Janusza Meissnera. 19.10 „O zmroku" — koncert z Poznania. 20.35 Dziennik 21.00 Chór P. R. 21.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warsz. z udziałem Roberta Soetensa (skrzypce). 22.30 Wiedza i książka: Dzieło uczonych Wschodu. 22.45 Muz. (płyty). 22.55 Przegląd prasy i ost. dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w jęz. francuskim.

WARSZAWA II: 14.00 Trio Polskiego Radia. 15.00 Koncert popularny (płyty). 16.10 Reinhold Glier: — Kwartet A-dur Nr. 2. 16.40 Wiad. sportowe i parę inform. 16.50 Kącik solistów. Marta Skórewiczowa—mezzosopran. 17.10 Palenie pod płytą kuchenną — pog. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muzyka (płyty). 20.00 Koncert popularny z płyt. 20.55 „Nocny gość" — opowiadanie Janisa Akuratersa. 21.15 II część koncertu ku uczczeniu łotewskiego święta narodowego. 21.15 Muzyka taneczna (płyty). 23.00 Wiedeńscy kompozytorzy operetkowi — (płyty).

SOBOTA, 19 listopada

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 11.00 „Śpiewajmy piosenki". 11.25 Pieśni bez słów (płyty). 12.03 Hejnał. 12.03 Aud. południ. (z Katowic). 15.00 „Tomcio Paluch na dnie morza" — dla dzieci. 15.30 Ork. Wileńska. 16.00 Dziennik poł. i wiad. gosp. 16.20 Kronika literacka. 16.35 Recital śpiewaczy Władysława Ladisa — tenor. 17.15 Ustrój państwa komorek — pog. 17.35 „Wlazł kotek na płotek i mruga" — aud. muz. lit. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Dziennik. 21.00 Muz. tan. 21.50 Koncert pod dyr. Fitelberga z udz. Ireny Dubiskiej (skrzypce). 22.55 Przegląd prasy i ost. wiad. 23.05 Wiad. z Polski w jęz. niem. 23.15 Muz. tan.

WARSZAWA II: 14.00 Ork. Katowicka. 14.50 Muz. popularna (płyty). 15.00 Wiad. sportowe. 15.05 Parę informacji. 15.10 Koncert muzyki polskiej. Wyk.: Mieczysław Grąbczewski (baryton) i Władysław Walentynowicz (fortepian). Akomp. prof. Ludwik Urstein. 15.45 Życie kulturalne w stolicy. 15.55 Program 16.00 Muz. tan. (płyty). 18.00 Claude Debussy (płyty). 21.00 Beethoven — Sonata fortepianowa Es-dur gra Lech Miklaszewski. 21.20 Umberto Giordano: „Fedora" — opera. 23.00 Fragmenty baletów (płyty).

Nowy zeszyt „Epoki"

Ukazał się Nr. 32 (135) demokratycznej „EPOKI" i zawiera treść żywą i urozmaiconą: artykuł wstępny p. t.: „Niepodległość i Wolność" mówi o Polsce Pracującej, która zdobyła i obwarowała niepodległość i jest dla niej oparciem w każdym okresie dziejowym, brzemiennym burzą. — *Kazimierz Czapiński* w artykule p. t.: „Kultura w Polsce Niepodległej" przeprowadza wnikliwie analizę treści kultury naszej w ostatnim dwudziestoleciu. — *Ryszard Werner* w artykule p. t.: „Wskazania najlepszych w narodzie" dowodzi, że w obozie demokracji są te siły moralne, o którą rozbije się zawsze każda nawała zaborcza. — *Wacław Rogowicz* w artykule p. t.: „Po dwudziestu latach" omawia krytycznie dzieło Feliksa Honowskiego o Rządzie i Parlamencie w Niepodległej Polsce. — *Józef Płoński* w rzeczowym artykule p. t.: „Między pokojem a wojną" mówi na podstawie bezpośrednich obserwacji o nastrojach w Czechosłowacji". — *Wł. Romanowski* omawia nowości książkowe. — Nadto w zeszycie znajdujemy ciekawy materiał w rubryce „Dekada polityczna" oraz w rubryce „Z dnia na dzień" zawierającej dziesięć felietonów polemicznych na tematy aktualne. Cena zeszytu 40 gr. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Ordynacka 5.

Tabela wygranych

1 dzień ciągnienia II klasy 43 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

5.000 zł. Nr. 46837 52515 131311.
2.000 zł. Nr. 11227 51036 58128.
1.000 zł. Nr. 16209 77096 111143 134919.
500 zł. Nr. 34736 48364 79966.
250 zł. Nr. 20632 44753 52294 74360 81651 82426 89471 91440 92837 112479 119074 119151 122765 123516 128308 132658 132828 139876 149880.

PO 125 ZŁOTYCH.

102 405 1019 2012 3126 335 4039 5174 684 6100 7237 871 997 8138 9603 10255 439 652 740 11264 310 45 578 12588 796 14112 489 15563 81 736 951 16474 508 17393 634 880 18012 657 19627 832 20653 21812 947 22124 543 23564 24342 882 25377 512 759 26120 203 459 739 898 27396 493 28976 29199 214 73 30242 618 856 31291 489 502 694 934 32058 141 459 699 734 930 33255 34151 75 637 35750 36423 604 836 37436 80 637 96 38005 120 426 91 709 43 57 39371 807 40422 41575 763 42114 630 43108 35 291 458 663 788 852 58 44120 472 581 45163 46226 348 901 47027 75 458 702 98 628 98 48076 134 80 49188.

51036 60 611 52065 294 516 641 859 53287 335 51 861 54298 638 947 55399 601 56719 87 883 57058 211 708 58336 673 59487 740 60375 885 61002 357 616 60 785 63110 64079 805 65341 477 827 67397 69391 621 942 70333 561 71104 423 72181 257 73298 74031 252 522 918 75033 754 903 76083 759 78015 432 733 987 79202 882 80521 81219 574 82155 761 815 84428 660 85171 462 86233 560 783 87718 76 88388 640 89313 685 90 264 669 86 91103 50 308 799 854 92141 382 979 91 93899 94202 95386 97133 456 98641 99659 972 100021 789 101165 586 807 74 102632 977 103110 282 537 73 104618 105091 329 1051t 624 106047 107448 506 888 108216 109107 231 738 959 110058 111177 112071 113288 114120 786 974 115308 65 435 835 116729 874 117683 903 86 118140 412 119194 821 927 28 120043 483 702 121568 122278 633 123591 124601 723 894 125500 94 922 126868 127092 574 784 934 128056 129537 74 718 130298 936 131038 725 132543 133147 615 83 134318 135007 295 926 138095 991 140126 454 546 141737 143278 374 796 145210 146074 777 857 147295 468 517 148004 397 922 149308 427 845 151130 520 152194 291 153611 154682 155690 956 156194 157021 535 717 63 73 81 158537 69 653 700 159198.

PO 62.50 ZŁOTYCH.

27 226 323 467 744 1208 91 396 581 2201 573 722 3129 582 667 725 914 4499 653 77 905 5056 132 43 353 81 492 715 6559 7452 886 8032 267 330 477 636 712 68 9173 257 322 36 72 406 603 975 10146 56 240 776 11264 502 12899 13128 779 943 14056 186 411 58 759 15299 315 541 671 920 16130 673 894 933 17098 166 209 18408 551 954 19032 243 44 396 510 804 20025 307 21382 538 783 22377 428 23294 565 858 24179 360 573 25168 238 349 580 666 834 962 26189 275 386 500 27436 517 28193 227 337 689 895 29215 330 761 901 56 30019 266 442 633 874 31037 694 716 858 993 32371 58 497 537 [illegible] 649 33099 128 251 501 667 736 952 34151 425 675 985 35419 30 809 974 36160 78 37365 696 38644 869 976 39480 818 40146 51 259 422 605 41 41140 370 95 461 773 801 70 90 981 42182 331 87 304 43189 267 430 96 44258 405 77 909 45025 111 39 71 427 47 92 587 625 713 831 936 46189 312 14 90 455 946 50 47023 157 264 650 65 74 781 48755 48006 170 477 7337.

50293 391 478 733 961 51005 164 52180 259 353 417 617 53061 212 389 424 54080 625 816 55215 494 56023 214 37 706 883 57324 401 560 58010 402 504 19 608 829 59024 71 387 650 63 647 87 937 60095 257 655 28 72 81 930 43 61403 22 53 67 554 648 819 62591 63572 64128 226 429 65098 111 492 599 66132 43 67287 810 69 68004 396 69076 674 89 891 70032 335 54 766 71026 24 32 51 894 72001 140 72 270 743 46 820 951 73086 215 599 636 74798 76015 77099 106 256 546 897 78069 421 48 79277 308 649 61 776 80216 584 745 944 81173 426 767 83107 66 297 462 524 614 84890 85087 98 168 86090 91 197 396 436 632 777 87780 88338 487 861 89950 90143 323 632 91056 448 531 92575 647 929 41 93259 382 597 757 917 94219 318 95264 406 19 77 96253 856 908 98496 578 756 99551 662 93 797 843.

100084 586 93 731 877 80 101161 610 862 102045 300 802 103256 353 104353 587 788 105366 939 106220 588 107479 679 852 96 938 108527 700 109652 88 778 915 110233 902 111260 71 384 568 811 95 112035 108 585 115330 548 116104 44 5671 940 117242 623 840 118197 338 94 453 119189 231 347 527 120078 113 278 561 686 121145 421 507 755 821 902 122060 642 809 917 78 123156 494 124046 141 376 761 946 125215 62 449 835 126079 815 127040 453 816 128411 745 827 940 129109 500 16 767 131167 206 995 132306 487 663 831 913 133220 521 995 134457 520 715 95 871 135234 604 983 137556 95 709 80 923 138433 795 803 139175 601 49 64 806 140330 405 8 18 951 141085 249 503 905 142167 219 616 60 143150 607 144176 303 486 619 145005 594 146558 847 964 147087 339 844 148895 149397 783 855 150191 854 151167 231 304 60 415 85 605 49 842 997 152258 153069 161 541 916 25 154020 573 869 914 155139 947 56322 86 651 157362 586 711 158095 349 518 159388 93 979.

III ciągnienie

PO 125 ZŁOTYCH.

148 667 877 1694 2774 843 942 3326 4922 5023 79 733 6500 7398 594 8054 173 10149 816 52 11818 12290 436 95 518 13021 39 255 708 14219 15263 481 782 16868 17102 871 18672 19004 273 21695 22075 23022 104 24401 804 25805 26648 803 27321 28861 29403 30134 376 31091 132 787 88 913 32530 681 771 804 19 33804 34502 34808 35143 340 840 36143 900 37031 134 627 38632 722 39642 40630 894 41766 42019 548 43756 44514 45056 109 314 46099 388 47375 901 48114 609 713 49357.

50229 419 546 858 51693 880 52134 604 889 948 53166 303 733 54580 670 837 55861 56424 710 57027 58626 928 59209 338 61 582 60138 413 62396 64499 880 65151 980 66157 675 756 67058 769 68061 975 69728 70151 70 327 71157 328 72073 812 66 73155 348 573 692 74637 75592 76239 54 327 51 719 819 938 70 77878 78195 475 559 948 79398 821 80105 98 81215 82605 882 83442 831 44 84128 304 546 85507 772 86510 656 87310 569 88457 89566 814 91511 716 92335 465 84 995 93199 238 94274 442 884 95084 870 96101 234 41 316 36 97501 972 98513 79 533 637 99302 511 99.

100460 68 101060 102084 616 103312 443 875 104062 159 641 106884 930 107443 908 19 108516 89 816 109551 709 110422 659 111063 128 112926 113085 305 9 25 91 625 114301 115145 951 116210 571 870 117442 118203 391 464 19083 514 120672 122136 356 460 95 506 829 938 123492 574 632 983 125166 219 126130 508 709 127166 128003 255 952 129087 665 840 944 130892 131023 66 112 593 648 132497 134168 734 135322 552 84 888 136142 739 137428 719 806 138409 873 924 139079 240 693 747 831 140587 895 141028 841 85 142192 304 753 144304 505 714 145254 609 767 146140 56 990 147437 875 148153 612 800 919 149525 150247 309 854 151711 26 874 152188 90 239 959 153121 30 154196 705 12 155048 56807 966 157336 768 158996

PO 62.50 ZŁOTYCH.

1329 416 542 694 990 2128 512 626 3098 113 736 803 4129 297 364 922 5249 384 743 81 977 6162 521 49 926 35 7188 810 870 8699 783 9608 755 807 10816 11467 818 48 63 12593 645 13072 629 912 36 14124 219 498 559 837 46 15311 655 787 838 16035 208 780 17000 40 400 578 657 968 18047 627 19073 122 432 41 617 43 717 821 20453 21025 34 142 568 682 22706 39 23104 53 234 969 24497 503 57 25205 94 447 66 572 612 883 26353 850 27231 46 95 431 715 16 28313 453 871 29005 56 30071 169 535 58 841 31204 381 407 92 611 787 32192 228 57 780 912 34 33041 103 89 599 640 725 41 834 89 34084 502 702 834 35489 598 37156 863 38057 268 549 968 88 39268 40063 126 45 444 630 41139 248 470 559 42003 440 604 812 43161 267 302 618 764 44260 73 323 520 50 800 45104 95 274 670 708 983 46786 825 47026 120 417 88 95 745 866 48026 107 237 334 564 679 716 839 901 49182 261.

50082 659 740 837 39 56 51475 514 834 52228 495 507 728 53014 736 906 18 97 54050 60 77 432 651 775 818 62 55049 224 439 59 503 706 40 56323 507 40 748 833 57240 338 52 432 50 628 745 956 97 58408 46 739 948 59013 179 250 313 453 633 715 60076 360 61245 374 589 654 76 906 62847 923 63664 938 64350 78 553 677 65260 494 731 66060 267 94 334 884 67433 620 725 877 683185 493 945 9035 501 12 40 74 631 736 54 848 902 67 70153 389 71691 722 72051 10 364 826 73316 74164 222 336 503 75564 614 90 703 76795 934 77298 956 78069 544 80018 108 578 895 975 81046 82 171 82412 34 89 83660 844 84202 357 85062 304 837 930 86092 261 491 811 87541 637 789 835 88207 99 89164 241 90068 183 498 652 724 91698 92943 93112 88 427 527 42 63 915 94663 79 745 820 95002 475 589 786 878 96097 568 608 97540 682 931 67 98006 281 99 928 32 55 99035 624 768.

100018 113 214 43 313 604 88 967 101004 24 97 748 102004 82 202 23 490 574 606 922 103424 634 104263 105595 792 835 106725 801 107760 814 919 108471 915 30 109096 345 63 566 644 46 752 869 110021 77 211 530 809 111622 621 738 112211 891 113340 114332 651 833 115237 309 988 116668 117487 516 959 118213 701 810 119760 933 120341 651 760 72 976 121348 404 554 691 710 909 122678 123712 124035 47 210 515 125461 588 627 74 956 126790 127346 521 99 128635 801 129043 238 67 412 19 39 80 130072 413 677 886 825 998 131457 643 132190 378 548 610 938 133103 217 68 95 836 927 134040 61 83 85 269 99 348 135148 66 82 454 621 947 137658 90 138357 850 139582 685 140240 555 737 929 141588 966 142220 622 978 143544 770 144756 59 145372 804 920 146168 444 608 97 147420 148165 219 871 914 149101 62 381 555 617 945 150033 146 804 151076 633 152073 85 152601 736 97 822 153221 703 155095 156312 72 84 457 598 636 80 867 157681 713 53 158921 159203 536.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

75.000 na nr. 8627.
20.000 na nr.: 79104.
10.000 na n-ry: 30834 67377 71249 134428 152528.
5.000 na n-ry: 39713 62053 85831 98753 124683 152785.
2.000 na n-ry: 41525 78695 81225 82995 150061 158258.
1.000 zł. na n-ry. 1282 2858 20960 31531 66626 71121 77759 81621 102773 109524 124854 150554.
Po 500 zł. na n-ry: 10975 14331 19201 31400 33573 36027 37862 44000 46114 53091 115393 122696 138235 151214 152708 159569.
Po 250 zł. na n-ry: 1065 3668 7473 9278 14020 14035 14445 14802 18671 22579 24230 26781 30736 41736 41818 45794 46283 47689 48768 52962 56119 59524 61988 66136 67294 67712 68747 69337 70429 74752 81209 84237 85969 86606 92587 91593 96858 99340 100100 101549 103480 104135 110098 121741 126823 128786 130256 139923 141658

PO 125 ZŁOTYCH.

126 775 2027 116 221 3022 60 114 254 538 4682 5029 97 6144 318 422 532 7792 934 8041 492 515 9172 422 676 826 964 10211 29 595 798 11086 525 64 640 97 12035 112 16 324 867 984 13011 773 82 953 14024 447 618 986 15306 411 897 906 63 16051 441 61 758 800 17031 408 638 44 18201 65 71 721 19312 16 22 429 48 942 20006 47 157 203 496 537 21069 176 215 332 424 762 22068 41 448 865 960 23473 520 674 24090 170 97 452 547 25569 223 26006 7 254 300 640 51 85 27569 28426 549 650 838 947 29170 72 235 417 21 625 30013 231 404 20 92 31068 313 98 411 820 32099 126 362 415 507 757 33511 89 34758 35697 36290 435 625 37551 623 38105 325 818 39444 681 40040 204 7 208 363 477 99 664 89 41206 323 28 798 42725 43684 44195 630 93 798 45011 67 398 550 46333 769 47160 480 795 846 974 48032 139 213 81 319 88 496 547 910 39 49514 92 631 736 50191 261 78 466 981 87 51089 142 309 610 52059 264 65 83 482 52090 112 266 316 415 682 54043 467 610 55021 574 652 797 886 56562 57187 204 468 607 827 58267 708 59183 226 441 693 849 60146 341 500 667 757 61046 222 839 62009 91 123 643 711 21 857 91 963 63920 64153 267 353 848 57 65025 52 263 765 812 64 66401 512 67192 479 556 795 68028 157 924 69151 368 86 583 687 841 70019 343 69 812 936 71131 277 363 547 634 82 95 72492 95 73203 420 547 849 74287 728. 75147 45 531 752 77777 78717 79273 88 321 780 80376 82 680 753 81504 609 924 82095 644 996 83355 81 782 931 84912 25 95 85074 584 971 99 86228 829 87482 616 833 88271 380 633 886 991 89122 790 90126 52239 888 91895 92424 93397 94015 195 611 95019 290 584 775 824 96014 198 212 97098 685 98576 844 99251 83.

100345 427 517 89 992 101222 90 994 103444 880 104310 107232 108081 853 99 109110 110654 873 111670 112378 758 113819 114001 309 919 115065 123 550 740 116012 155 273 537 117183 118152 119141 684 937 120927 121181 747 85 64 923 122380 705 123744 124085 574 733 125105 76 909 126229 425 127607 891 956 67 128026 195 230 129693 130080 527 132123 133524 807 973 134428 135397 136827 452 603 137319 55 711 138293 391 527 139423 75 633 140231 141501 89 757 74 142010 303 143091 739 91 144206 803 145084 310 847 146281 391 913 147119 769 148020 441 85 149280 480 637 873 150848 151227 371 469 152769 153616 154027 155605 814 68 156021 162 277 494 775 903 157382 800 935 158402 159378 445 644 812.

PO 62.50 ZŁOTYCH.

362 1341 2227 301 526 606 15 741 3169 708 4049 345 61 542 5383 6248 427 842 7168 8236 9012 54 144 78 246 676 875 10522 917 11055 152 892 12065 68 120 462 77 13800 14966 690 710 15456 637 16337 976 17686 18264 689 92 904 19025 106 551 855 20018 312 87 742 835 21128 389 817 941 22014 468 822 52 926 23710 24 806 24216 25145 206 501 95 26176 470 864 27067 586 516 28059 221 667 71 814 29592 667 30945 31098 33079 93 607 34218 724 29 971 35441 36114 41 552 37013 424 38152 39055 62 195 40163 476 821 57 988 41012 339 785 42831 95 43173 247 767 825 63 44831 959 45183 702 16 88 46137 41 93 430 76 678 884 974 47197 440 48232 412 49262 77 83 345 698 50238 51181 561 813 73 52565 862 53366 874 999 54245 706 79 89 55261 510 56011 447 79 82 709 804 91 57370 534 837 58395 675 712 59123 233 65 383 506 75303 29 707 24 926 76278 394 915 621 814 47 60218 382 446 859 61232 323 400 614 868 904 62060 63932 65751 66047 67225 52 68196 230 726 69256 352 851 70427 516 892 941 71739 72131 884 995 73032 305 49 413 631 790 916 37 74331 35 540 77036 57 159 78017 40 189 635 707 80 79653 979 80051 164 264 310 480 556 92 575 771 81611 82399 432 640 714 852 97 910 14 92 83119 343 84781 991 85152 309 867 31 86042 483 710 829 87010 85 88827 89041 77 105 13 460 535 90 362 608 91239 98 662 92090 153 433 554 93013 554 733 94 726 54 75 95003 974 96004 20 193 502 97022 242 455 524 695 739 875 904 98303 [illegible] 99072 487 687 978.

100189 506 79 101290 102062 332 62 438 94 103249 390 717 967 104059 149 198 106915 47 107130 48 63 108092 427 920 108092 427 920 109250 77 795 110428 592 111190 423 49 62 762 112337 98 900 113442 76 796 114009 29 635 953 115084 320 444 856 980 116103 388 961 117500 770 118109 324 120151 397 414 798 121353 726 122034 227 123139 577 124532 600 345 912 125638 744 876 92 126180 524 681 96 721 31 908 65 127301 596 128035 138 422 526 605 129223 62 393 752 930 130682 87 956 647 131790 964 134051 52 339 624 869 907 28 133794 850 134607 762 857 925 135026 271 318 660 793 815 900 136041 45 502 760 974 87 137031 319 472 853 138075 191 332 433 613 935 139066 229 53 423 829 140202 371 595 843 141097 148 90 561 899 922 142115 361 143054 119 384 745 144735 955 145238 586 661 921 956 146224 449 691 147127

Tajemnicze strzały
na szosie poznańskiej

Na szosie poznańskiej w pobliżu Błonia, jakiś nieznany sprawca oddał kilka strzałów w kierunku ciężarowego samochodu, jadącego z Łodzi do Warszawy.

Jedna z kul ugodziła jadącego na platformie Icka Fajnera, mieszkańca Łodzi. Ranny po przyjeździe do Warszawy udał się do lekarza i po opatrunku złożył zameldowanie policji.

Obecnie prowadzone jest energiczne dochodzenie, celem ustalenia sprawcy postrzelenia.

Groźny pożar fabryki na Dzielnej

Około godziny dwunastej w południe portier zakładów przemysłowo - handlowych Z. Szczerbiński S. A. (Dzielna 70/72) zauważył kłęby dymu, dobywające się z poddasza fabryki, gdzie mieszczą się składy. Portier natychmiast zaalarmował straż ogniową i personel fabryczny.

Na miejsce przybyły I i IV oddziały straży ogniowej, które pod kierownictwem zastępcy głównego komendanta, kapitana Markowskiego, przystąpiły do energicznej akcji.

Ogień ogarnął składy na 4-tym piętrze i strawił częściowo drewniany dach. Po godzinnej walce z szalejącym żywiołem, straż zdołała zlokalizować i ugasić ogień.

Dochodzenie ustaliło, że pożar powstał w składzie, gdzie nagromadzono znaczne ilości makulatury. Z nieustalonej na razie przyczyny zatliły się papiery. Ogień trafiwszy na łatwopalny materiał, rozszerzał się z błyskawiczną szybkością i jedynie wysiłkom i planowej akcji straży ogniowej zawdzięczać należy, że pożar nie przybrał katastrofalnych rozmiarów. Straty na razie nie ustalone.

Nasza rubryka

BIEGŁA maszynistka ze znajomością buchalterii, kilkuletnią praktyką biurową i w kancelarii adwokackiej, szuka posady. Oferty „Rutyna“ do „Robotnika“.

DOŚWIADCZONA nauczycielka z wieloletnią praktyką udziela lekcji, uczy dorosłych zaniedbanych w nauce, cofniętych w rozwoju. Przystępnie, tel. 11-44-18.

Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy na m. st. Warszawę poleca do wszelkich prac stałych i dorywczych, rutynowanych buchalterów, kasjerów, korespondentów, agronomów, nauczycieli, techników, biuralistów, stenografów, maszynistki i innych pracowników umysłowych. Zgłoszenia Marszałkowska 141 telef. 2.04-73. Pośrednictwo bezpłatne. Godz. 8—15.

Kronika organizacyjna

KOMITET WYBORCZY PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH PPS.

Dziś, t. j. dnia 18 b. m. o godz. 20.30 odbędzie się plenarne posiedzenie Komitetu Wyborczego Pracowników Umysłowych PPS. w lokalu przy ul. Wareckiej 7.

PODKOMITET WYBORCZY OKRĘGU XVI

mieści się w lokalu przy ul. Białołęckiej Nr. 51, urzęduje codziennie w godzinach: od 11 do 13 i od 17 do 21

KOBIETY ZAMIESZKAŁE NA TERENIE OKRĘGU WYBORCZEGO XIII i XIV!!!

W piątek, 18 b. m. o godz. 7 w. w lokalu dzielnicy „Powązki“ przy ul. Kaczej 7 odbędzie się zorganizowana w porozumieniu z Warszawskim Wydziałem Kobiecym PPS.

AKADEMIA KOBIET

W programie: przemówienia kandydatek z listy PPS. do Rady Miejskiej tow. Krygierowej i ob. Hiżowej oraz część artystyczna.

OKRĘGI WYBORCZE XIII i XIV

Odprawa kierowników obwodów odbędzie się w piątek, 18 b. m. o g. 7.30 przy ul. Kaczej 7.

OKRĘG WYBORCZY XII
ZEBRANIE OGÓLNE

odbędzie się w piątek, dn. 18 b. m. o godz. 7-ej wieczorem w lokalu dzielnicy Wola - Czyste przy ul. Wolskiej 44.

ZEBRANIE KOBIET

odbędzie się w poniedziałek, dn. 21 b. m. o godzinie 6 wieczorem w lokalu dzielnicy Wola - Czyste przy ul. Wolskiej 44.

OKRĘG IX

Komitet Wyborczy IX Okręgu z siedzibą ul. Długa 21 m. 8, odbył się w dniu 12 b. m. swe posiedzenie na którym ustalono plan pracy, oraz wyznaczono dyżury na cały tydzień.

Biuro Wyborcze czynne jest codziennie od godz. 10 rano do 15-ej i od 18 do 20-ej.

Zebranie mężów zaufania wraz z Okręgowym Komitetem całego IX Okręgu odbędzie się dn. 18 b. m. o godz. 19-ej (7-ej) na którym referować będzie tow. Kamiński.

ZEBRANIA PIĄTKOWE

W piątek dn. 18 b. m. o godz. 7 w. na niżej podanych Dzielnicach odbędą się Zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referatami na aktualne tematy

WOLA - CZYSTE — Wolska 44, ref. tow. M. Karniol.

JEROZOLIMA — Wronia 65, ref. tow. W. Dziunikowski n. t. „Kryzys polityczny we Francji“.

RAKOWIEC — Pruszkowska 6, ref. tow. Stan. Gajewski.

GROCHÓW — Dobrowoja 4 m. 1, ref. tow. Ludwik Perl.

MOKOTÓW — Racławicka 4, ref. tow. Tadeusz Bartleb.

CZERNIAKÓW — ul. Nowosielecka 1, ref. tow. Roztropowicz.

PRAGA — Ząbkowska 38, tow. M. Bart.

OCHOTA — Grójecka 94.

SEKCJA AKADEMICKA P. P. S.

W sobotę, dn. 19 b. m. o godz. 19 odbędzie się Zebranie Sekcji przy ul. Wareckiej nr. 7.

Obecność wszystkich członków konieczna.

TUR.

Oddział Warszawski T. U. R. organizuje w bieżącym tygodniu następujące odczyty:

Piątek, 18 listopada

Związek Włókniarzy (Świętojerska 16) godz. 20-ta n. t. „Ustawodawstwo społeczne w kraju i zagranicą“. Ref. tow. Halina Krahelska.

Sobota, 19 listopada

Lokal T. U. R. (Al. 3-go Maja 2) godz. 19-ta n. t. „Współczesne Chiny“. Ref. tow. W. Mieczysławski.

Niedziela, 20 listopada

Zarząd Oddziału T. U. R. zaprasza wszystkich członków do wzięcia udziału w Akademii Niepodległościowej w sali „Wielka Rewia“ (Karowa 18) o godz. 11-ej.

Uroczysta Akademia we Włochach

W niedzielę dn. 20 b. m. odbędzie się we Włochach

UROCZYSTA AKADEMIA

zorganizowana przez Miejscowy Komitet P. P. S. dla uczczenia

20-ej rocznicy Niepodległości.

Przemawiać będą ttow. Rafał Praga i Grabowski.

Akademia odbędzie się w lokalu Komitetu P. P. S. przy ul. 11 listopada 58 o godz. 17-ej po poł. W programie poza przemówieniami obfita część artystyczna. Wstęp wolny.

Specjalne seanse ulgowe filmu „Więzienie bez krat“

Celem udostępnienia najszerszym warstwom społeczeństwa obejrzenia super - filmu „Więzienie bez krat“ odbędą się w sobotę dn. 19 b. m. w kinie „Atlantic“ o godz. 12 i 2 pp. 2 specjalne seanse ulgowe.

Bilety po b. niskiej cenie do nabycia tylko w kasie kina „Atlantic“ w sobotę od 11 rano.

Teatr „MAŁE QUI PRO QUO“

JESZCZE TYLKO KILKA DNI PÓJDZIE REWIA P. T. „NIC NIE WIADOMO“

Życie codzienne przynosi tyle wydarzeń, które nadają się do pokazania ich w satyrycznym odbiciu, że mimo powodzenia inauguracyjna rewia zwątpień i znaków zapytania w „Małym Qui Pro Quo“ p. t. „Nic nie wiadomo“ pójdzie jeszcze tylko kilka dni, by niebawem ustąpić miejsca nowemu przebojowi, który już się gotuje w kuchni „Małego Qui Pro Quo“, i niebawem będzie podany PT. Publiczności!!!

Do mieszkańców Grochowa

„Robotnika“ doręczamy do mieszkań w godz. 6 - 7 rano przez specjalnego roznosiciela.

Opłata miesięczna zł. 2.50.

Zamówienia prosimy zgłaszać tel. 5. 13 - 80 w godz. od 8.30 do 17-ej.

TEATRY

TEATR ATENEUM: Codziennie świetna komedia Moliera „Świętoszek“ z Jaraczem.

TEATR NARODOWY: Dziś o g. 8 wiecz. „Szaleństwo“ de Peyret-Chauppusi z Eichlerówną.

TEATR LETNI: Dziś wesoła komedia „W roli głównej Barbara Bow“.

TEATR NOWY: „Złoty deszcz“.

TEATR POLSKI: Dziś o g. 8 w. „Gałązka Rozmarynu“ jutro „Papa Nikoluzos“ z Kurnakowiczem.

TEATR MAŁY: Dziś wiecz. komedia Sardou „Rozwiedźmy się“.

TEATR MALICKIEJ: Dziś wznowienie świetnej komedii „Trafika Pani Generałowej“ z Malicką w roli głównej.

TEATR KAMERALNY: Dziś nowo wystawiona sztuka Mortin du Garela „Rodzeństwo Thierry“ z Adwentowiczem i Grywińską.

TEATR „BUFFO“ (ul. Mokotowska 73). Dziś „Porwanie Sabinek“.

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO“ Dziś o g. 7.30 i 10 w. wielka rewia „Nic nie wiadomo“.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wielka rewia „Fru - Fru“, pocz. o godz. 7.30 i 10 wiecz.

TEATR WIELKA REWIA: Dziś i codziennie wielka rewia „Naprzód Marsz!“ z Zimińską o g. 7.15 i 10-ej

TEATR „8.15“. Dziś operetka Kalmana „Księżna Czardaszka“ z Elną Giestedt.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19). Dziś sztuka Czechowa — „Wiśniowy sad“.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40): Codziennie „Uciekła mi przepióreczka“ Żeromskiego pod kierownictwem i z udziałem Juliusza Osterwy.

TEATR ARTYSTÓW „CRICOT“ (kierownik teatru Józef Jarema): W Kawiarni I. P. S. ul. Królewska 13, wystawia codziennie komedię średniowieczną „Mistrz Patelin“ w spolszczeniu Adama Polewki, z dekoracjami Tadeusza Potworowskiego, z muzyką Leona Artena.

KUKIEŁKOWY TEATR BAJ w sali oKnserwatorium, ul. Okólnik 1 w niedzielę dn. 20.11 o godz. 16-ej „35 Maja“ premiera programu dla młodzieży. Przedsprzedaż biletów w „Słonku“, ul. Zielna 13 m. 2.

Z FILHARMONII. Dziś, w piątek, 18 b. m. na koncercie symfonicznym pod dyrekcją Waleriana Bierdiajewa wystąpi doskonały skrzypek francuski Robert Soëtens i wykona drugi koncert Prokopjewa. Na część orkiestrową programu złożą się: pierwsza symfonia Beethovena, poemat symfoniczny „Nevermora“ Eugeniusza Morawskiego i nastrojowe dzieło Skrjabina „Ekstaza“.

Entuzjazm panuje co wieczór na fascynującep sztuce leureata Nobla R. M. du Gard „Rodzeństwo Thierry“. Mistrzowską kreację stworzył Karol Adwentowicz, świetna Irena Grywińska. Kapitalnie wczuli się w kreowane role pp.: C. Niedźwiecka, W. Ziembiński i M. Cybulski. Dopełnili całości pp. H. aZrembina, S. Kwaskowski i Z. Rubczak.

DZISIEJSZA PREMIERA W TEATRZE MALICKIEJ.

Teatr Malickiej daje dziś pierwsze przedstawienie wznowionej „Trafiki pani generałowej“ z niezrównaną Marią Malicką na czele doborowej obsady. Obok niej wystąpią: Karol Benda, Zofia Ordyńska, Z. Wierzejska, J. Porębska, E. Stojowska, M. Bay - Rydzewski, J. Nowacki, R. Zawistowski, T. Fijewski, A. Maniecki, E. Baryka, H. Modrzewski.

Bohaterska para zakochanych w „Gałązce Rozmarynu“ Nowakowskiego, wznowionej świeżo w Teatrze Polskim: Jerzy Pichelski (Juhas) i Irena Malkiewicz - Domańska (Obywatelka Sława).

Ogłoszenia drobne

CO GRAJĄ W KINACH I TEATRACH STOLICY

Teatr KAMERALNY Senatorska 29, tel 213-87

CO WIECZÓR O 8.15 wielka sensacja literacko - artystyczna, 3 lata sukcesu w Paryżu. Sztuka, która przyniosła autorowi Nagrodę Nobla Roger Martin du Gard „RODZEŃSTWO THIERRY“ w reżyserii Karola Adwentowicza.

W roli gł. K. Adwentowicz, J. Grywińska na czele pełnego zespołu.

Dekoracje prof. St. Jarocki.

Kasa teatralna czynna od 12—2 i od 5 popoł. oraz cały dzień kasy: „Orbis“, Jerozolimska 39 (Hotel Polonia) i „Francopol“ (Mazowiecka 9)

KINA

ADRIA: „Robin Hood“.
ATLANTIC: „Więzienie bez krat“.
ANTINEA: „Szczęśliwa 13“ i „Buster Keaton“.
ACRON: „Kościuszko pod Racławicami“ i „Szalony cyrk“.
AMOR: „Koniec Pani Cheney“ i „Zaufaj mi“.
AS: „Szarża lekkiej Brygady“.
BAŁTYK: „Tyran“.
BIS: „Tylko raz kochała“ i „Czarny korsarz“.
CAPITOL: „Florian“.
CASINO: „Gehenna“.
COLOSSEUM: „Granica“.
CZARY: „Po wielkiej wojnie“ i dod.
EDEN: „Halka“ i dod.
ELITE: „Romans szulera“ i „Dzisiaj i zawsze“.
ERA: „Kobieta - Tarzan“ i dod.
EUROPA: „Zakochana Pani“.
FAMA: „Syn Kantora“ („Miasteczko Bełz“).
FILHARMONIA: „Ludzie za mgłą“
FLORIDA: „Halka“ i „Cygańskie dziewczę“.
HOLLYWOOD: „Czarny księżyc“ i rewia.
HELIOS: „Pod maską złoczyńcy“ i „Milioner na tydzień“.
ITALIA: „Świat mówi o nas“.
IMPERIAL: „Wesoły ordynans“.
JURATA: „Dzień na wyścigach“ i „Za nawiasem życia“.
KOMETA: „Piętnastolatka“ i rewia.
LORRENTO: „Detektyw z Honolulu“ i „Pieśń słońca“.
MARS: „Huragan“.
METRO: „Syn Kantora („Miasteczko Bełz“).
MASKA: „Korsarze“ i „Darmozjad“
MEWA: „Mocni ludzie“ i „Hotel Hollywood“.
MIEJSKI: „Groźny Bill“.
MAJESTIC: „Rapsodia“.
MUCHA: „Bohater naszych czasów“ i „Wiosna zakochanych“.
NOWA TOMBOLA: „Trędowata“ i „Ordynat Michorowski“.
PETIT TRIANON: „Zufaj mi“.
PALLADIUM:: „Królewna Śnieżka“
PAN: „Córka znachora“.
POPULARNY: „Zemsta Tarzana“ i rewia.
PROMIEŃ: „10-ciu z Pawiaka“.
PRAGA: „Zemsta Tarzana“ i rewia.
PRASKIE OKO: „Znachor“ i dod.
RAJ: „Władca Kalifornii“ i „Parada gwiazd Warszawy“.
RIALTO: „Hotel w Tyrolu“.
ROMA: „Złotowłosa“.
REX: „Tajemnice żółtego miasta“.
ROXY: „Znachor“ i dodatki.
SOKÓŁ: „Pobożne kłamstwo“.
SORRENTO: „Szczęśliwa trzynastka“.
STYLOWY: „Profesor Wilczur“.
STUDIO: „Olimpiada“ 2 cz.
ŚWIATOWID: „Kobieta, którą kocham“.
ŚWIT: „Córka Szanghaju“ i dod.
SFINKS: „Tyran“.
ŚWIAT: „Ten którego ukochałam“ i „Tylko ty“.
SYRENA: „Bunt załogi“ i „Milioner na tydzień“.
TON: „10 z Pawiaka“ i dodatki.
VICTORIA: „Strachy“.
UCIECHA: „Przygody Tomka Sawyera“.
UNIA: „Więzień królewski“ i rewia.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Redaktor odpowiedzialny: JERZY CESARSKI. Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik“, Warszawa, Warecka 7.